

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه اصفهان

**مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس کارشناسی
مترجمی زبان عربی**

TRANSLATION OF ARABIC LANGUAGE

دانشکده زبان‌های خارجی گروه عربی

مصوب ..... شورای دانشگاه

مورخ

دانشگاه اصفهان
دانشکده زبان‌های خارجی
گروه زبان و ادبیات عربی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
کارشناسی مترجمی زبان عربی

فهرست

۶	فصل اول: مشخصات کلی برنامه درسی	۶
۷	۱. مقدمه	۷
۷	۲. اهداف	۷
۷	۳. اهمیت و ضرورت	۷
۸	۴. نقش، و توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان	۸
۸	۵. تعداد و نوع واحدهای درسی	۸
۹	فصل دوم: جدول عناوین و مشخصات دروس	۹
۱۰	جدول ۱: جدول نوع دروس	۱۰
۱۱	جدول ۲: دروس عمومی	۱۱
۱۲	جدول ۳: دروس تخصصی	۱۲
۱۴	جدول ۴: دروس اختیاری	۱۴
۱۵	فصل سوم: ویژگی‌های هر یک از دروس (هدف و سرفصل دروس)	۱۵
۱۶	دروس تخصصی	۱۶
۱۷	۱- صرف اسم	۱۷
۱۸	۲- صرف فعل	۱۸
۱۹	۳- نحو کاربردی (مرفوعات)	۱۹
۲۰	۴- نحو کاربردی (منصوبات ۱)	۲۰
۲۲	۵- نحو کاربردی (منصوبات ۲)	۲۲
۲۴	۶- نحو کاربردی (مجرورات و توابع)	۲۴
۲۶	۷- آزمایشگاه زبان (۱)	۲۶
۲۷	۸- آزمایشگاه زبان (۲)	۲۷
۲۸	۹- آزمایشگاه زبان (۳)	۲۸
۲۹	۱۰- گفت و شنود (۱)	۲۹
۳۰	۱۱- گفت و شنود (۲)	۳۰
۳۱	۱۲- گفت و شنود (۳)	۳۱
۳۲	۱۳- گفت و شنود (۴)	۳۲
۳۳	۱۴- نگارش (۱)	۳۳
۳۴	۱۵- نگارش (۲)	۳۴
۳۵	۱۶- نگارش (۳)	۳۵
۳۶	۱۷- علوم بلاغی (معانی)	۳۶
۳۷	۱۸- بلاغت تطبیقی	۳۷
۳۹	۱۹- فن ترجمه (۱)	۳۹
۴۰	۲۰- فن ترجمه (۲)	۴۰

- ۲۱- ترجمه متون حدیث و نهج البلاغه..... ۴۱
- ۲۲- ترجمه متون حقوقی از عربی به فارسی..... ۴۲
- ۲۳- ترجمه متون حقوقی از فارسی به عربی..... ۴۳
- ۲۴- ترجمه قرآن کریم..... ۴۴
- ۲۵- ترجمه متون ادبی (نمایشنامه، داستان)..... ۴۵
- ۲۶- ترجمه متون رسانه‌ای (پزشکی و ورزشی)..... ۴۶
- ۲۷- ترجمه متون رسانه‌ای (سیاسی اجتماعی) از فارسی به عربی..... ۴۷
- ۲۸- ترجمه متون رسانه‌ای (سیاسی اجتماعی) از عربی به فارسی..... ۴۸
- ۲۹- ترجمه متون و مکاتبات و اسناد اداری از فارسی به عربی..... ۵۰
- ۳۰- ترجمه متون و مکاتبات و اسناد اداری از عربی به فارسی..... ۵۱
- ۳۱- ترجمه متون اقتصادی بازرگانی از عربی به فارسی..... ۵۲
- ۳۲- ترجمه متون اقتصادی بازرگانی از فارسی به عربی..... ۵۳
- ۳۳- کلیات زبان‌شناسی..... ۵۴
- ۳۴- زبان انگلیسی تخصصی (۱)..... ۵۵
- ۳۵- زبان انگلیسی تخصصی (۲)..... ۵۶
- ۳۶- آیین نگارش و ویرایش فارسی..... ۵۷
- ۳۷- آشنایی با اوضاع معاصر کشورهای عربی..... ۵۸
- ۳۸- آشنایی با لهجه کشورهای عربی حوزه خلیج فارس..... ۵۹
- ۳۹- آشنایی با لهجه عربی شامی..... ۶۰
- ۴۰- ترجمه شفاهی (عربی به فارسی)..... ۶۱
- ۴۱- ترجمه شفاهی (فارسی به عربی)..... ۶۲
- ۴۲- ترجمه شعر معاصر..... ۶۳
- ۴۳- ترجمه شعر قدیم..... ۶۴
- ۴۴- ترجمه نثر معاصر..... ۶۵
- ۴۵- ترجمه نثر ادبی قدیم..... ۶۶
- ۴۶- تاریخ ادبیات قدیم..... ۶۷
- ۴۷- تاریخ ادبیات جدید..... ۶۸
- ۴۸- متون ادبی فارسی قدیم..... ۶۹
- ۴۹- نثر معاصر فارسی..... ۷۰
- ۵۰- شعر معاصر فارسی..... ۷۱
- ۵۱- روش تحقیق و مآخذشناسی..... ۷۳
- ۵۲- آشنایی با واژه‌نامه‌ها عربی و کاربرد آنها..... ۷۴
- ۵۳- ترجمه خوانی..... ۷۶
- دروس اختیاری..... ۷۸

- ۱- تاریخ ترجمه ۷۹
- ۲- ترجمه فیلم ۸۰
- ۳- دلالت و معناشناسی ۸۱
- ۴- دستور تطبیقی ۸۲
- ۵- آشنایی با اندیشه‌های عربی معاصر ۸۳
- ۶- آشنایی با لهجه عربی مصری ۸۴
- ۷- ادبیات تطبیقی ۸۵
- ۷- آشنایی با ترجمه ماشینی ۸۷
- پیوست ۸۸**
- ۱- علت بازنگری ۸۹
- ۲- جدول تطبیقی دروس تخصصی ۹۰
- ۳- جدول تطبیقی دروس اختیاری ۹۸

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

۱. مقدمه

زبان عربی، به عنوان زبان اول جهان اسلام، یکی از زبان‌های رسمی سازمان ملل متحد و زبان رسمی ۲۶ کشور دنیا است. تعداد گویشوران زبان عربی ۴۲۲ میلیون نفر هستند (سال ۱۳۹۷)، که بیشتر آنها در منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا ساکن هستند. زبان عربی در نمودار پر گویشورترین زبانهای دنیا رتبه پنجم و در آمار زبان رسمی بر حسب تعداد کشورها جایگاه سوم را دارد. زبان عربی، زبان قرآن و بسیاری از نخستین نوشتارهای مسلمانان است و نزد بسیاری از مسلمانان یک زبان مقدس محسوب می‌شود.

گروه عربی دانشگاه اصفهان در سال ۱۳۴۱ در مقطع کارشناسی در بخش زبان‌های خارجی دانشکده ادبیات و علوم انسانی تأسیس شد و در سال ۱۳۴۸ پس از تأسیس دانشکده زبان‌های خارجی به این دانشکده انتقال یافت و به کار خود ادامه داد. از مهم‌ترین اهداف تأسیس این رشته می‌توان به مواردی چون آشنایی با زبان قرآن و متون دینی و علمی دانشمندان اسلام، آشنایی با دانش و فرهنگ عربی‌زبانان، زمینه‌سازی برای پژوهش در موارد یاد شده، کمک به آموزش و پژوهش در زبان و ادبیات عربی، رفع نیاز مدارس، آموزشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به معلم و مدرس، اهتمام به زبان عربی به عنوان یک زبان زنده جهان اشاره کرد.

دانشگاه‌های ایران، رویه یکسانی در آموزش زبان عربی ندارند و اهداف و سرفصل‌ها و برنامه‌های آنها بسیار کهنه و به گواهی استادان و دانشجویان سال‌های اخیر، سازگار با نیازهای نو و امروز ما نیست. دانش‌آموختگان در مهارت‌های زبانی توانمند نیستند و دانش‌هایی که آموخته‌اند تا اندازه‌ای با نیازهای جامعه، هماهنگی ندارد و طبیعی است این مشکل باید در برنامه‌های جدید درسی، مرتفع شود.

۲. اهداف

- تربیت نیروی انسانی برای بازار کار ترجمه و تدریس زبان عربی شامل: مدارس و آموزشگاه‌ها و مؤسسات ترجمه و دارالترجمه‌ها، راهنمای گردشگران، مترجمان بنگاه‌های تجاری؛
- کاربردی‌سازی زبان عربی از طریق ترجمه به عنوان کلید ارتباط و تبادل فرهنگی؛
- تربیت نیروی شایسته برای مقاطع بالاتر مترجمی؛
- تعامل با گروه‌های عربی سایر دانشگاه‌های کشور؛
- برقراری ارتباط با گروه‌های همسان در دانشگاه‌های کشورهای همسایه؛
- تأمین نیروی انسانی مورد نیاز در بخش‌های تبلیغات اسلامی، آموزش زبان عربی و قرآن پژوهی.

۳. اهمیت و ضرورت

با توجه به تخصیص بند شانزدهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به لزوم تدریس زبان عربی در تمام دوره‌های متوسطه اول و دوم آموزش و پرورش ایران؛ ضرورت گسترش روابط کشور جمهوری اسلامی ایران و کشورهای عربی منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا در زمینه‌های مختلف علمی، صنعتی، گردشگری، اقتصادی، فرهنگی، پزشکی و موارد دیگر؛ و با توجه به گستردگی و غنای زبان و ادبیات عربی در حوزه‌های مختلفی چون، زبان و ادبیات عربی، آموزش زبان عربی، مترجمی زبان عربی و فرهنگ و ادب عربی، و با عنایت به اهمیت زبان عربی در جهان امروز به عنوان یک زبان بین‌المللی و اسلامی، ضرورت راه‌اندازی مقطع کارشناسی مترجمی زبان عربی ضروری به نظر می‌رسید.

۴. نقش، و توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان

دانش‌آموختگان این رشته، قابلیت‌های لازم به منظور ایفای نقش مترجم در نهادهای خصوصی و دولتی را خواهد داشت، همچنین، امکان تدریس در دوره‌های پایین‌تر از کارشناسی زبان عربی در دبیرستان‌ها و مراکز آموزش و پرورش را دارند. درضمن آنها می‌توانند نیازهای مختلف کشور را از قبیل دانشگاه‌ها، وزارت آموزش و پرورش، وزارت امور خارجه، سازمان میراث فرهنگی، مؤسسات ترجمه، شرکتهای دولتی و خصوصی در امر ترجمه و تدریس و آموزش زبان عربی برآورده سازند. آن‌ها همچنین با کسب توانایی‌های لازم شنیداری، گفتاری و خواندن به زبان عربی می‌توانند در نهادهای دولتی و غیردولتی کشور در شغل‌های مرتبط مشغول به کار شوند.

۵. تعداد و نوع واحدهای درسی

مشخصات واحدهای درسی دوره کارشناسی مترجمی زبان عربی به شرح زیر است:

- تعداد کل واحدهای درسی برای اتمام دوره کارشناسی ۱۳۴ واحد است؛
- تعداد کل واحدهای دروس عمومی ۲۲ واحد است؛
- تعداد کل واحدهای دروس تخصصی الزامی ۱۰۶ واحد است؛
- تعداد کل واحدهای دروس اختیاری ۱۴ واحد است که دانشجوی ملزم به گذراندن ۶ واحد از آنها است.
- در این برنامه درسی، دروس پایه وجود ندارد.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول ۱: جدول دروس

ردیف	نوع واحد درسی	تعداد واحد
	عمومی	۲۲
	تخصصی	۱۰۶
	اختیاری	۶
	جمع	۱۳۴

جدول ۲: دروس عمومی

پیش نیاز یا هم نیاز	تعداد ساعات		تعداد واحد		نام درس	گروه	ردیف
	عملی	نظری	عملی	نظری			
		۳۲	-	۲	اندیشه اسلامی ۱ (مبدأ و معاد)	مبانی نظری اسلامی (۴ واحد)	۱
۱		۳۲	-	۲	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)		۲
		۳۲	-	۲	انسان در اسلام		۳
		۳۲	-	۲	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام		۴
		۳۲	-	۲	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)		۵
		۳۲	-	۲	اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)		۶
		۳۲	-	۲	اخلاق خانواده		۷
		۳۲	-	۲	آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	اخلاق اسلامی (۲ واحد)	۸
		۳۲	-	۲	عرفان عملی در اسلام		۹
		۳۲	-	۲	انقلاب اسلامی ایران		۱۰
		۳۲	-	۲	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران		۱۱
		۳۲	-	۲	اندیشه سیاسی امام خمینی		۱۲
		۳۲	-	۲	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی		۱۳
		۳۲	-	۲	تاریخ تحلیلی صدر اسلام		۱۴
		۳۲	-	۲	تاریخ امامت	۱۵	
		۳۲	-	۲	تفسیر موضوعی قرآن	آشنایی با منابع اسلامی (۲ واحد)	۱۶
		۳۲	-	۲	تفسیر موضوعی نهج البلاغه		۱۷
		۴۸	-	۳	زبان فارسی	عمومی (۱۰ واحد)	۱۸
		۴۸	-	۳	زبان انگلیسی		۱۹
		۳۲	۱		تربیت بدنی ۱		۲۰
		۳۲	۱		تربیت بدنی ۲ (ورزش ۱)		۲۱
		۳۲	-	۲	دانش خانواده و جمعیت		۲۲
		۳۲	-	۲			۲۳

دانشجو موظف است ۲۲ واحد درس عمومی را از بین دروس جدول ۲ مطابق برنامه ریزی دانشگاه اخذ نماید.

جدول ۳: دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد		تعداد ساعت		پیش‌نیاز
		نظری	عملی	نظری	عملی	
۱	نگارش (۱)	۲	-	۳۲		ندارد
۲	نگارش (۲)	۲	-	۳۲		نگارش (۱)
۳	نگارش (۳)	۲	-	۳۲		نگارش (۲)
۴	آزمایشگاه زبان (۱)	۲	-	۳۲		ندارد
۵	آزمایشگاه زبان (۲)	۲	-	۳۲		آزمایشگاه زبان (۱)
۶	آزمایشگاه زبان (۳)	۲	-	۳۲		آزمایشگاه زبان (۲)
۷	گفت و شنود (۱)	۲	-	۳۲		ندارد
۸	گفت و شنود (۲)	۲	-	۳۲		گفت و شنود (۱)
۹	گفت و شنود (۳)	۲	-	۳۲		گفت و شنود (۲)
۱۰	گفت و شنود (۴)	۲	-	۳۲		گفت و شنود (۳)
۱۱	صرف فعل	۲	-	۳۲		ندارد
۱۲	صرف اسم	۲	-	۳۲		ندارد
۱۳	نحو کاربردی (مرفوعات)	۲	-	۳۲		ندارد
۱۴	نحو کاربردی (منصوبات ۱)	۲	-	۳۲		ندارد
۱۵	نحو کاربردی (منصوبات ۲)	۲	-	۳۲		ندارد
۱۶	نحو کاربردی (مجرورات و توابع)	۲	-	۳۲		ندارد
۱۷	آشنایی با واژه‌نامه‌ها و کاربرد آنها	۲	-	۳۲		ندارد
۱۸	تاریخ ادبیات قدیم	۲	-	۳۲		ندارد
۱۹	تاریخ ادبیات جدید	۲	-	۳۲		ندارد
۲۰	ترجمه نثر معاصر	۲	-	۳۲		ندارد
۲۱	ترجمه شعر قدیم	۲	-	۳۲		ندارد
۲۲	ترجمه شعر معاصر	۲	-	۳۲		ندارد
۲۳	فن ترجمه (۱)	۲	-	۳۲		ندارد
۲۴	فن ترجمه (۲)	۲	-	۳۲		فن ترجمه (۱)
۲۵	علوم بلاغت (معانی)	۲	-	۳۲		ندارد
۲۶	بلاغت تطبیقی	۲	-	۳۲		علوم بلاغت (معانی)
۲۷	کلیات زبان‌شناسی	۲	-	۳۲		
۲۸	ترجمه قرآن کریم	۲	-	۳۲		ندارد

۲۹	ترجمه متون رسانه‌ای (سیاسی) از عربی به فارسی	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۳۰	ترجمه متون رسانه‌ای (سیاسی) از فارسی به عربی	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۳۱	ترجمه متون رسانه‌ای (پزشکی و ورزشی)	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۳۲	ترجمه متون حقوقی از عربی به فارسی	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۳۳	ترجمه نثر ادبی قدیم عربی	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۳۴	ترجمه متون اقتصادی بازرگانی از عربی به فارسی	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۳۵	ترجمه متون اقتصادی بازرگانی از فارسی به عربی	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۳۶	ترجمه متون حدیث و نهج البلاغه	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۳۷	ترجمه شفاهی (عربی به فارسی)	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۳۸	ترجمه شفاهی (فارسی به عربی)	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۳۹	ترجمه متون ادبی (نمایشنامه داستان)	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۴۰	ترجمه متون حقوقی از فارسی به عربی	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۴۱	ترجمه متون مکاتبات و اسناد اداری از عربی به فارسی	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۴۲	ترجمه متون مکاتبات و اسناد اداری از فارسی به عربی	۲	-	۳۲	فن ترجمه (۲)
۴۳	آیین نگارش و ویرایش فارسی	۲	-	۳۲	ندارد
۴۴	نثر معاصر فارسی	۲	-	۳۲	ندارد
۴۵	شعر معاصر فارسی	۲	-	۳۲	ندارد
۴۶	متون ادبی فارسی قدیم	۲	-	۳۲	ندارد
۴۷	آشنایی با اوضاع معاصر کشورهای عربی	۲	-	۳۲	ندارد
۴۸	آشنایی با لهجه کشورهای عربی حوزه خلیج فارس	۲	-	۳۲	گفت و شنود (۴)
۴۹	آشنایی با لهجه‌های عربی شامی	۲	-	۳۲	گفت و شنود (۴)
۵۰	روش تحقیق و مآخذشناسی	۲	-	۳۲	ندارد
۵۱	زبان تخصصی (۱)	۲	-	۳۲	ندارد
۵۲	زبان تخصصی (۲)	۲	-	۳۲	زبان تخصصی (۱)
۵۳	دستور تطبیقی	۲	-	۳۲	ندارد
جمع کل		۱۰۶		۱۶۹۶	

جدول ۴: دروس اختیاری

ردیف	نام درس	تعداد واحد		تعداد ساعات		پیش نیاز یا هم نیاز
		نظری	عملی	نظری	عملی	
۱	تاریخ ترجمه	۲		۳۲		ندارد
۲	ترجمه فیلم	۲		۳۲		فن ترجمه (۲)
۳	دلالت و معنا شناسی	۲		۳۲		ندارد
۴	آشنایی با لهجه‌های عربی (مصری)	۲		۳۲		گفت و شنود (۴)
۵	آشنایی با اندیشه‌های عربی معاصر	۲		۳۲		ندارد
۶	ادبیات تطبیقی	۲		۳۲		ندارد
۷	آشنایی با ترجمه ماشینی	۲		۳۲		ندارد
جمع کل		۱۴		۲۳۴		

• تعداد کل واحدهای دروس اختیاری ۱۲ واحد است که به اختیار مدیر گروه ۶ واحد از آنها انتخاب و ارائه می‌شود.

فصل سوم

ویژگی‌های هر یک از دروس (هدف و سرفصل دروس)

دروس تخصصی

صرف اسم

صرف الاسم

Noun Morphology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

فراگیری یک دوره صرف اسم و آشنایی با انواع اسم و جایگاه آن در ترجمه.

رئوس مطالب:

- مشتقات: اسم فاعل و اسم مفعول و اسم مبالغه، صفت مشبیه، اسم تفضیل، اسم زمان، اسم مکان، اسم آلت؛
- ضمائر؛
- اسم منصرف و غیر منصرف؛
- اسم اشاره، اسم موصول، اسم شرط، اسم استفهام، و کنایات؛
- مصدر، و انواع آن مانند مصدر اصلی، مزید، میمی، صناعی، اسم صدر؛
- مذکر و مؤنث، تانیث مجازی و حقیقی، مونث لفظ و معنوی؛
- اسم صحیح، شبه صحیح، مقصور، ممدود، منقوص؛
- مفرد و مثنی و جمع، انواع و احکام هر کدام؛ و جمع مکسر؛
- تصغیر، اوزان و احکام و قواعد، نسب، احکام و قواعد.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- الشرتونی، ر (۱۹۶۴م). مبادئ العربیة، المكتبة الشرقيّة، بیروت.
- طباطبائی، س م (۱۳۷۳.ش). صرف ساده به ضمیمه صرف مقدماتی، دارالعلم، قم.

منابع فرعی:

- نجفی، س ر (۱۳۹۵.ش). الصرف المیسر، جدید منقح، أسئلة أجوبة ولوحات، کتابنامه نجف، اصفهان.

صرف فعل

صرف الفعل

Verb Morphology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

فراگیری یک دوره صرف فعل و آشنایی با انواع فعل و جایگاه آن در ترجمه.

رئوس مطالب:

- تاریخچه علم صرف، تعریف و موضوع و غایت آن، تعریف کلمه، انواع کلمه و علامت هر کدام؛
- حروف زاید، تعداد و مواضع زیادت و قواعد آن، میزان صرفی، فایده و قواعد آن؛
- انواع فعل (ماضی، مضارع، امر) و صرف آن؛
- فعل مجرد و مزید و ابواب هر کدام و معانی ابواب مزید، فعل متصرف و جامد و اقسام هر کدام؛
- فعل متعدی و فعل لازم، انواع فعل متعدی، فعل معلوم، فعل مجهول، طریقه ساخت فعل مجهول و اغراض؛
- فعل صحیح، فعل معتل، فعل مضاعف، فعل مهموز؛
- فعل مؤکد به نون تاکید ثقیله و خفیفه؛
- فعل با حروف نفی، استفهام، جازمه، ناصبه؛
- اسم فعل، فعل منحوت.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- الشرتونی، ر (۱۹۶۴م). مبادئ العربیة، المكتبة الشرقيہ، بیروت .
- طباطبائی، س م (۱۳۷۳ش). صرف ساده به ضمیمه صرف مقدماتی، دارالعلم، قم .

منابع فرعی:

- نجفی، س ر (۱۳۹۵ش). الصرف المیسر، جدید منقح، أسئلة أجوبة ولوحات، کتابنامه نجف، اصفهان .

نحو کاربردی (مرفوعات)

النحو التطبيقی (المرفوعات)

Applied Syntax (Almarfoa'at)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با ساختار زبان عربی و نقش کلمه‌ها در جمله و توانایی ترجمه درست جملات بر اساس نقش کلمات.

سرفصل:

- فاعل؛
- نائب فاعل؛
- مبتدا و خبر؛
- انواع خبر؛
- اسم و خبر افعال ناقصه؛
- اسم و خبر افعال مقاربه؛
- حروف شبیه به لیس؛
- اسم و خبر حروف مشبهه بالفعل؛
- لای نفی جنس؛
- ضمیر فصل و ضمیر شأن.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- الشرتونی، ر، (۱۹۶۴م). مبادئ العربیة، المكتبة الشرقيہ، بیروت.
- الجارم، ع و أمین، م (۱۹۸۳م). النحو الواضح، دار المعارف، القاهرة.

منابع فرعی

- دیباجی، س ا (۱۳۷۷.ش). الجديد فی الصرف والنحو، سمت، تهران.
- الراجحی، ع (۲۰۰۰م). التطبيق النحوی، (ط ۲)، دار المعرفة الجامعیة، الإسكندریة.
- رمضان محمد النجار، ن (۲۰۰۰م). الواضح فی النحو وتطبیقات، جامعة حلوان، مصر.
- حسن، ع (۱۹۶۰م). النحو الوافی، دار المعارف، القاهرة.
- علی عفش، م (۱۹۹۲م). عین الطلاب فی قواعد النحو والإعراب، دار الشرق العربی، بیروت.

نحو کاربردی (منصوبات ۱)

النحو التطبيقی (المنصوبات ۱)

Applied Syntax (Almansoubat I)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با ساختار زبان عربی و نقش کلمه‌ها در جمله و توانایی ترجمه درست جملات بر اساس نقش کلمات
رئوس مطالب:

- مفعول مطلق؛
- مفعول به با عامل فعل؛
- مفعول به با عامل اسم فعل؛
- مفعول به با عامل اسم فاعل؛
- مفعول به با عامل صیغه مبالغه؛
- مفعول به با عامل مصدر؛
- مفعول به با عامل صفت مشبیه؛
- مفعول به با عامل افعال تعجب؛
- تحذیر؛
- اغراء؛
- اختصاص؛
- اشتغال.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- الشرتونی، ر، (۱۹۶۴م). مبادئ العربیة، المكتبة الشرقيّة، بیروت.
- الجارم، ع و أمين، م (۱۹۸۳م). النحو الواضح، دار المعارف، القاهرة.

منابع فرعی

- دیباجی، س ا، (۱۳۷۷.ش). الجديد فی الصرف والنحو، سمت، تهران.
- الراجحی، ع (۲۰۰۰م). التطبيق النحوی، (ویراست ۲)، دار المعرفة الجامعیة، الإسكندریة .

- رمضان محمد النجار، ن (۲۰۰۰م). الواضح فی النحو وتطبيقاته. جامعة حلوان، مصر .
- حسن، ع (۱۹۶۰م). النحو الوافی، دار المعارف، القاهرة.
- علی عفش، م (۱۹۹۲م). عین الطلاب فی قواعد النحو والإعراب، دار الشرق العربی، بیروت .

نحو کاربردی (منصوبات ۲)

النحو التطبيقی (المنصوبات)

Applied Syntax (Almansoubat II)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: منصوبات ۱

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مبحث منصوبات نحو عربی و کاربرد آنها در ترجمه و نگارش.

رئوس مطالب:

- مفعول له؛
- مفعول فیه؛
- مفعول معه؛
- حال؛
- اقسام حال؛
- مرتبه حال؛
- تمیز؛
- استثناء؛
- منادا و انواع آن؛
- ندبه و استغاثه؛
- ترخیم؛
- فعل تعجب؛
- افعال التفضیل؛
- افعال مدح و ذم.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- الشرتونی، ر، (۱۹۶۴م). مبادئ العربیة، المكتبة الشرقیة، بیروت.
- الجارم، ع و أمین، م (۱۹۸۳م). النحو الواضح، دار المعارف، القاهرة.

منابع فرعی

- دیباجی، س ا، (۱۳۷۷ش). الجديد فی الصرف والنحو، سمت، تهران.
- الراجحی، ع (۲۰۰۰م). التطبيق النحوی، (ط ۲)، دار المعرفة الجامعیة، الإسكندریة .

- رمضان محمد النجار، ن (۲۰۰۰م). الواضح فی النحو وتطبيقاته .جامعة حلوان، بلا م .
- حسن، ع (۱۹۶۰م). النحو الوافی، دار المعارف، القاهرة.
- علی عفش، م (۱۹۹۲م). عین الطلاب فی قواعد النحو والإعراب، دار الشرق العربی، بیروت .

نحو کاربردی (مجرورات و توابع)

النحو التطبيقي (المجرورات والتوابع)

Applied Syntax (Almajrorat and appurtenances)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با ساختار مبحث مجرورات و توابع در زبان عربی و نقش آنها در ترجمه و نگارش

رئوس مطالب:

- حروف جر؛
- جایگاه حروف جر در ترجمه؛
- مضاف الیه و انواع آن؛
- جایگاه مضاف الیه در ترجمه؛
- صفت و انواع آن؛
- جایگاه صفت در ترجمه؛
- تأکید و انواع آن؛
- جایگاه تأکید در ترجمه؛
- بدل و انواع آن؛
- جایگاه بدل در ترجمه؛
- حروف عطف؛
- جایگاه حروف عطف در ترجمه؛
- حروف قسم، نفی، حروف تنبیه و تحضیض؛
- حروف شرط، تفصیل و مصدر و حروف زائد.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- الشرتونی، ر، (۱۹۶۴م). مبادئ العربیة، المكتبة الشرقیة، بیروت.
- الجارم، ع و أمين، م (۱۹۸۳م). النحو الواضح، دار المعارف، القاهرة.
- دیباجی، س ا، (۱۳۷۷.ش). الجدید فی الصرف والنحو، سمت، تهران.

منابع فرعی

- الراجحی، ع (۲۰۰۰م). التطبيق النحوی، (ویراست ۲)، دار المعرفة الجامعیة، الإسكندریة.
- رمضان محمد النجار، ن (۲۰۰۰م). الواضح فی النحو وتطبیقاته. جامعة حلوان، مصر.
- حسن، ع (۱۹۶۰م). النحو الوافی، دار المعارف، القاهرة.
- علی عفش، م (۱۹۹۲م). عین الطلاب فی قواعد النحو والإعراب، دار الشرق العربی، بیروت.

آزمایشگاه زبان (۱)

مختبر اللغة (۱)

Language Lab I

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

فراگیری تلفظ صحیح حروف، و تقویت حس شنیداری نسبت به آهنگ کلمات و عبارات به کاررفته در فیلم‌های ساده زبان عربی به همراه درک مطلب و توانایی کاربرد آن در سطح مقدماتی و متوسط (A۱ , A۲).
رئوس مطالب:

- آموختن تلفظ صحیح حروف و حرکات عربی؛
- تمرین تلفظ صحیح الگوهای زبانی؛
- تمرین کاربرد ضمایر و افعال در صیغه‌های مختلف در رابطه با فیلم‌ها و فایل‌های صوتی؛
- درک مطلب شنیداری ساده در موضوعات مختلف (سلام و احوالپرسی، معارفه، شغل، اعداد و ارقام، انواع خوراکی‌ها و موضوعات دیگر)؛

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- فکری، م (۱۳۸۸.ش). شاهد وتعلم، معهد ایران للغات، تهران.

منابع فرعی:

- فکری، م؛ اشکوری، س. ع؛ انصار شهری، ع، (۱۳۸۷.ش). صدی الحیاء، (چاپ ۲)، کانون زبان ایران، تهران.
- توکلی، م (۱۳۹۵.ش). آموزش زبان عربی از طریق فیلمنامه محمد رسول الله. همای رحمت، اصفهان.

آزمایشگاه زبان (۲)

مختبر اللغة (۲)

Language Lab II

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: تخصصی	پیش‌نیاز: آزمایشگاه زبان (۱)

هدف درس:

بالا بردن کیفیت تلفظ و درک مطلب در موضوعات بالاتر از سطح مقدماتی در سطح (B۲) و (B۱) و توانایی فهم و طرح سؤال از موضوعات شنیداری و خلاصه کردن آنها.

رئوس مطالب:

- بالا بردن میزان درک مطلب با طرح پرسش‌های سریع در رابطه با فیلم‌ها و فایل‌های صوتی.
- تمرین شنیداری از طریق مشاهده فیلم‌هایی با سرعت بالاتر به منظور به کارگیری در ترجمه شفاهی؛
- درک مطلب شنیداری در موضوعات مختلف و تقویت حافظه کوتاه مدت؛
- افزایش دایره واژگان و یادگیری جمله‌بندی‌های جدید به واسطه فیلم‌ها جهت استفاده در ترجمه، در سطح متوسط.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- فکری، م (۱۳۸۸.ش). شاهد وتعلّم، معهد ایران للغات، تهران.

منابع فرعی:

- فکری، م؛ اشکوری، س. ع؛ انصار شهری، ع (۱۳۸۷.ش). صدی الحیاة. (چاپ ۲)، کانون زبان ایران، همراه با نوارهای مربوط به کتاب، تهران.

آزمایشگاه زبان (۳)

مختبر اللغة (۳)

Language Lab III

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: تخصصی	پیش‌نیاز: آزمایشگاه زبان (۲)

هدف درس:

تسلط کامل دانشجویان بر فهم و استنباط معنای موضوعات شنیداری و دیداری به زبان عربی و توانایی بازگویی جملاتی و معنای فیلم به زبان خود، در سطح پیشرفته. (C۱ , C۲).

رئوس مطالب:

- تمرین شنیداری از طریق مشاهده فیلم‌هایی با سرعت بالاتر به منظور کارگیری در ترجمه شفاهی؛
- افزایش توانایی دانشجویان در به کارگیری واژگان و جمله‌بندی‌های جدید در سطح پیشرفته؛
- تمرین ساختارهای نحوی با تکیه بر شنیدار و فایل‌های صوتی؛
- افزایش توانایی در خلاصه‌سازی و بازگویی موضوعات شنیداری.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- فکری، م (۱۳۸۸.ش). شاهد وتعلم. معهد ایران للغات، تهران.

منابع فرعی:

- فکری، م؛ اشکوری، س. ع؛ انصار شهری، ع (۱۳۸۷.ش). صدی الحیاء، (ویراست ۲)، کانون زبان ایران، همراه با نوارهای مربوط به کتاب، تهران.

گفت و شنود (۱)

المحادثة (۱)

Conversation I

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

کسب توانایی در فهم موضوعات شنیداری و توانایی به کارگیری آنها به منظور تقویت ترجمه همزمان و ترجمه نوشتاری در مکالمات ساده و کاربردی روزانه در سطح (A1)

رئوس مطالب:

الف) تمرین شنیداری و گفتاری از منابع گوناگون شنیداری و تمرین آنها به منظور تقویت حافظه شنیداری و کوتاه مدت در زمینه موضوعات زیر:

- سلام و احوالپرسی؛
  - مشخصات فردی (خانوادگی، تحصیلی، شغلی)؛
  - آشنایی با اعضای خانواده؛
  - آشنایی با انواع مشاغل و خرید و فروش در بازار؛
  - آشنایی با شیوه کاربرد اعداد ترتیبی و اصلی، ساعت، تاریخ، ماه، سال، روزهای هفته و فصل‌ها؛
  - اجزای مختلف بدن، بهداشت فردی، انواع بیماری‌ها؛
  - آشنایی با خوراکی‌های مختلف (سبزیجات، میوه‌ها)، خوار و بار، انواع غذا، دستور غذا در رستوران و مواردی مشابه؛
  - آشنایی با انواع حیوانات و پرندگان؛
  - ب) تقویت مهارت کاربرد افعال در صیغه‌های مختلف و در زمان‌های گذشته، حال و آینده و نیز تغییر ضمایر.
  - ج) خواندن داستان‌های ساده و خلاصه کردن و بیان آن به زبان ساده.
- روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: دارد

منابع اصلی:

- فتحی، س (۲۰۱۶م). التعبیر الشائعة فی المحادثة العربیة، اکادم، ترکیا.
  - آذرنوش، آ (۱۳۹۳.ش). آموزش زبان عربی (۱). (ویراست ۱۴). انتشارات مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- منابع فرعی:
- الحکیم، ح (۱۳۸۳.ش). الطریقه السهله لتعلم المکالمه العربیة. انتشارات بوستان کتاب، قم.
  - جامعه أم القرى (۲۰۰۸م). تعلیم العربیة للناطقین بغيرها الکتاب الأساسی. (ویراست ۲). أم القرى، مکة المکرمه.

گفت و شنود (۲)

المحادثة (۲)

Conversation II

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: گفت و شنود (۱)

هدف درس:

افزایش مهارت فراگیران در برقراری تعامل در گفتگوهای شفاهی و ترجمه‌ها همزمان، و کسب توانایی مهارت مدیریت شایسته مکالمات شفاهی همزمان (A۲).

رئوس مطالب:

- تعامل شفاهی در خصوص مؤسسات دانشگاهی (دانشگاه، وزارتخانه‌ها)؛
- تعامل شفاهی در مورد موضوعات اداری مختلف؛
- تعامل گسترده‌تر در موقعیت‌های کاربردی روزانه (فرودگاه، مترو، ایستگاه قطار، دفتر پزشک، دفاتر توریستی، سفارت)
- مکالمه شفاهی در مورد موضوعات مختلف تحصیلی به زبان عربی (ریاضی، علوم، زیست، نقاشی و علوم دینی)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: دارد

منابع اصلی:

- مجموعه من المؤلفین (۱۹۸۳م). العربیة للناشئین، منهج متکامل لغير الناطقین بالعربیة، ۱۱ مجلد، إدارة الکتب المدرسیة، السعودیة.
- صینی، م، إ، مصطفی، ن (۱۹۸۳م). العربیة للناشئین، وزارة المعارف، السعودیة.

منابع فرعی:

- جامعة أم القرى (۲۰۰۸م). تعلیم العربیة للناطقین بغيرها، (ویراست ۲)، جامعة أم القرى، مكة المكرمة.
- فکری، م (۱۳۹۱.ش). شاهد وتعلم، معهد ایران للغات، تهران.
- آذرنوش، آ (۱۳۹۳.ش). آموزش زبان عربی (۲). (ویراست ۱۴). انتشارات مرکز نشر دانشگاهی، تهران.

گفت و شنود (۳)

المحادثة (۳)

Conversation III

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: گفت و شنود (۲)

هدف درس:

افزایش مهارت فراگیران در فهم شنیداری و تقویت گفتار آنان و وسعت بخشیدن به دایره واژگانی به منظور برقراری تعامل روان در ترجمه‌های همزمان و شفاهی در موقعیت‌های گوناگون (B۱, B۲).

رئوس مطالب:

- تعامل شفاهی رودرو یا شنیداری سخنرانی‌ها در موضوعات سیاسی، اجتماعی؛
- بالا بردن قدرت درک شنیداری؛
- افزایش سلاست زبانی و تعامل روان در موضوعات مختلف؛
- توانایی خلق گفتگوهای دوطرفه فی البداهه در موقعیت‌های مختلف؛
- تعامل شفاهی در موضوعات مختلف فرهنگی، گردشگری، خانوادگی، شغلی، بازرگانی، برای آشنایی با ساختار زبانی پیچیده و استفاده از آنها در تعاملات شفاهی و ترجمه‌های نوشتاری.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: دارد

منابع اصلی:

- مجموعه من المؤلفین (۱۹۸۳م)، العربیة للناشئین، منهج متكامل لغير الناطقین بالعربیة، ۱۱ مجلد، إدارة الكتب المدرسیة، السعودیة.
- صینی، م، إ، مصطفی، ن (۱۹۸۳م). العربیة للناشئین، وزارة المعارف، السعودیة.
- آذرنوش، آ (۱۳۹۳.ش). آموزش زبان عربی (۲). (ویراست ۱۴). انتشارات مرکز نشر دانشگاهی، تهران.

منابع فرعی:

- جامعة أم القرى (۲۰۰۸م). تعلیم العربیة للناطقین بغیرها، (ط۲)، جامعة أم القرى، مكة المكرمة.
- فکری، م (۱۳۹۱.ش). شاهد وتعلم، معهد ایران للغات، تهران.

گفت و شنود (۴)

المحادثة (۴)

Conversation IV

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: گفت و شنود (۳)

هدف درس:

ایجاد توانایی در حد مهارت زبان اصلی در موضوعات شنیداری و گفتاری و وسعت بخشی دایره واژگانی در حد عالی، به منظور صحبت کردن در موضوعات پیچیده سیاسی اجتماعی فرهنگی و آشنایی با معادل‌های دقیق آنها در هر دو زبان عربی فارسی (C۱, C۲).

رئوس مطالب:

- تعامل شفاهی در موضوعات پیچیده و شنیدن فیلم‌ها یا سخنرانی‌ها در مورد موضوعات علمی و سیاسی؛
- خلق موقعیت‌های دو طرفه همزمان و رو در رو در موضوعات ادبی؛
- تعامل شفاهی بسیار روان در موضوعات مربوط به گردشگری؛
- تعامل شفاهی پیشرفته در مورد مسایل فرهنگی و سیاسی و تمرین آنها در گروه‌های شفاهی همزمان؛
- تعامل شفاهی پیشرفته در مورد موضوعات علمی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: دارد

منابع اصلی:

- صالح، م؛ عبد العزیز، ن م، (۲۰۰۷م)، أحب العربیة، مکتب التریبۃ لدول الخلیج، دوحه.
- جامعه أم القرى (۲۰۰۸م). تعلیم العربیة للناطقین بغیرها، (ویراست ۲)، جامعه أم القرى، مکه المکره.

منابع فرعی:

- فکری، م (۱۳۹۱.ش). شاهد وتعلم، معهد ایران للغات، تهران.
- آذرنوش، آ (۱۳۹۳.ش). آموزش زبان عربی (۲). (ویراست ۱۴). انتشارات مرکز نشر دانشگاهی، تهران.

نگارش (۱)

الكتابة والإنشاء (۱)

Writing I

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: دارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

کسب مهارت در جمله‌نویسی و جمله‌سازی به زبان عربی با رعایت ساختارهای صرفی و نحوی زبان عربی و جمله‌های ساده و پرکاربرد زبان عربی در سطح مقدماتی.

رئوس مطالب:

- قسه‌خوانی در موضوعات گوناگون و آشنایی با مفردات و تعابیر اصطلاحی مختلف و کاربرد آن در انشای هر هفته؛
- آشنایی با قواعد نگارشی مانند همزه قطع و وصل؛
- تمرین نگارش جمله اسمیه با به کار بردن: اسماء اشاره، ضمائر متصل و منفصل، انواع خبر، ترکیب اضافی، ترکیب وصفی، شبه جمله، اعداد؛
- جمله فعلیه با به کار بردن انواع فعل، انواع مفعول‌ها، حال و تمییز؛
- تمرین نگارش جملات پایه و پیرو مانند جمله وصفیه، حالیه، شرطیه و صله؛
- بازنویسی انواع جملات نامرتب و تکمیل جمله‌های ناقص.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- أسمر، ر (۲۰۰۰م). المعین فی الإنشاء، عالم الکتب، بیروت.
- طحیمی العلی، ف (۱۹۹۲م). الإنشاء العربی المیسر، دار ابن کثیر، بیروت.
- عضاضه، ا. م (۱۹۹۲م). الإنشاء الصحیح. دار الفكر للطباعة والنشر والتوزیع، بیروت.

منابع فرعی:

- بردعی، م. ت (۱۹۹۲م). تعلیم الإنشاء العربی لتلاميذ المدارس الابتدائية، المعارف، مصر.
- خالدیه البیاع، م (۱۹۹۹م). المرشد الواضح فی الإنشاء، دار ومکتبه الهلال، بیروت.
- محمد مایو، ع (۱۹۹۶م). معالم فن الإنشاء، دار القلم العربی، بیروت.

نگارش (۲)

الكتابة والإنشاء (۲)

Writing II

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: دارد
	پیشنیاز: نگارش (۱)

هدف درس:

کسب مهارت در نگارش انشاء در موضوعات ساده با رعایت ساختار و عبارت‌ها و ارتباط دهنده‌های بین جملات با سبک درست زبان عربی در سطح متوسط.

رئوس مطالب:

- نگارش انشای ساده با الهام گرفتن از مقالات نویسندگان معروف عرب در موضوعات زیر:
- توصیف موضوعات مختلفی چون: طبیعت (بهار، تابستان، پاییز، زمستان)، انسان، روستا و شهر، مسافرت‌های کوتاه، مناسبت‌ها؛
- نگارش داستان‌های کوتاه؛
- نامه‌نگاری ساده (ضمن بیان اصول نامه‌نگاری، اصطلاحات و تعابیر خاص این زمینه)؛
- بیان اصول خلاصه‌نویسی و دادن متن‌های ساده جهت خلاصه‌نویسی؛
- تمام داستان‌های نیمه تمام، انتخاب عنوان برای متون منتخب.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- أسمر، ر (۲۰۰۰م). المعین فی الإنشاء، عالم الکتب، بیروت.
- طحیمی العلی، ف (۱۹۹۲م). الإنشاء العربی المیسر، دار ابن کثیر، بیروت.
- عضاضه، ا. م (۱۹۹۲م). الإنشاء الصحیح، دار الفکر للطباعة والنشر والتوزیع، بیروت.

منابع فرعی:

- بردعی، م. ت (۱۹۲۲م). تعلیم الإنشاء العربی لتلامیذ المدارس الابتدائیة، المعارف، مصر.
- خالدیه البیاع، م (۱۹۹۹م). المرشد الواضح فی الإنشاء، دار ومکتبة الهلال، بیروت.
- محمد مایو، ع (۱۹۹۶م). معالم فن الإنشاء، دار القلم العربی، بیروت.

نگارش (۳)

الكتابة والإنشاء (۳)

Writing III

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: دارد
	پیشنیاز: نگارش (۲)

هدف درس:

توانایی نگارش در موضوعات فرهنگی و علمی و سیاسی و ادبی و خلاصه‌سازی متن‌های پیشرفته با رعایت ساختار و عبارات درست در سطح پیشرفته.

رئوس مطالب:

- آشنایی با مفردات و تعابیر اصطلاحی مختلف در موضوعات گوناگون؛
- نامه نگاری در موضوعات مختلف مانند: تبریک، تسلیت، تجارت، اداری؛
- تمرین نگارش در موضوعات اجتماعی و اخلاقی (ارزش‌های انسانی، زن، فقر)؛
- تمرین نگارش در موضوعات فرهنگی و هنری (ورزش، کتاب، نقاشی، خط، ارتباط زبان عربی و فارسی)؛
- تمرین نگارش در موضوعات تاریخی و سیاسی (سرگذشت ملت‌ها، انواع تحلیل‌های سیاسی)؛
- تمرین نگارش در موضوعات ادبی (نقد داستان و نمایشنامه)؛
- تمرین نگارش در موضوعات دینی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- أسمر، ر (۲۰۰۰م). المعین فی الإنشاء، عالم الکتب، بیروت.
- طحیمی العلی، ف (۱۹۹۲م). الإنشاء العربی المیسر، دار ابن کثیر، بیروت.
- عضاضة، ا. م (۱۹۹۲م). الإنشاء الصحیح، دار الفکر للطباعة والنشر والتوزیع، بیروت.

منابع فرعی:

- خوص، أ (۱۹۹۵م). قصة الإنشاء أسلوب متطور فی التعبير والإنشاء، المطبعة العلمیة، بیروت.
- دیزیره، س (۱۹۹۷م). صناعه الانشاء: للصفین الاول والثانی التکمیلین، دار الفکر العربی، بیروت.
- رضا، ع (۲۰۰۲م). الإنشاء الواضح، مکتبة دار الشرق، بیروت.
- هنداوی، خ (۲۰۰۵م). تیسیر الإنشاء، (ویراست ۱۰)، مکتبة دار الشرق، بیروت.

علوم بلاغی (معانی)

علوم البلاغة (المعاني)

Rhetoric (Semantics)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: دارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

فراگیری یک دوره کامل علم معانی شامل مباحث فصاحت، احوال مسند الیه، مسند و مباحث دیگری در حوزه علم معانی، تواناسازی دانشجویان بر شناخت مظاهر بلاغی متن شعر و نثر عربی.

رئوس مطالب:

- فصاحة و بلاغة؛
- مسند و مسند الیه؛
- اغراض خبر و انواع آن؛
- خبر و انشاء و انواع آن؛
- تقدیم و تاخیر؛
- تعریف و تنکیر؛
- اطلاق و تقييد؛
- قصر؛
- ایجاز و مساواة و اطناب؛
- فصل و وصل.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- هاشمی، ا (۱۴۱۳ق). جواهر البلاغة، مكتب العلام الاسلامی، قم.
- الجارم، ع، و أمين، م (۱۳۷۲.ش). البلاغة الواضحة، انتشارات سيد الشهداء، قم.

منابع فرعی:

- المراغی، ا. م (۲۰۰۲م). علوم البلاغة، دار الكتب العلمية، بيروت.
- الصافی الجوینی، م (۱۹۸۵م). البلاغة العربية تأصيل وتجديد. مكتبة الإسكندرية، الاسكندرية.
- نجفی، س ر (۱۳۹۸)، البلاغة الميسرة، علم المعانی، کتابنامه نجف، اصفهان.

بلاغت تطبیقی

البلاغة المقارنة

Comperative Rhetoric

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: دارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشناسازی دانشجویان با وجوه اشتراک و اختلاف زیبایی شناسی متون ادبی در عربی و فارسی، و کسب توانایی تطبیق، مقایسه و معادل‌یابی انواع اسلوب‌های بلاغی فارسی و عربی.

رئوس مطالب:

- پیشگفتار درباره رابطه زبان با ادبیات و بررسی نقش بلاغت در تبیین ادبیت متون ادبی و سابقه مشترک بلاغت فارسی و عربی؛
- تعریف بلاغت کلاسیک و ابواب سه گانه آن و اشاره به تاریخ علم بلاغت و جستارهای بلاغی در ادب عربی و فارسی؛
- ترجمه و بلاغت، امکان شناسی ترجمه آرایه‌های لفظی و معنایی؛
- احوال مسند و مسند الیه در فارسی و عربی و چگونگی ترجمه آن؛
- جملات خبری و انشائی و معانی آن در فارسی و عربی و ترجمه آن؛
- تقدیم و تأخیر در فارسی و عربی و چگونگی ترجمه آن؛
- حصر و قصر در فارسی و عربی و چگونگی ترجمه آن؛
- مبحث وصل و فصل و جایگاه آن در ترجمه؛
- کنایه و مثل در فارسی و عربی و چگونگی معادل‌یابی آن؛
- استعاره و مجاز در فارسی و عربی و چگونگی ترجمه آن؛
- صنعت التفات در فارسی و عربی و ترجمه آن.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- کریمی فرد، غ (۱۳۹۴). بلاغت تطبیقی، تحلیل و بررسی زیبایی شناسی سخن فارسی عربی، سمت، تهران.
- طبیبیان، ح (۱۳۹۲.ش). برابره‌های علوم بلاغت در فارسی و عربی، امیرکبیر، تهران.

منابع فرعی:

- خاقانی اصفهانی، م (۱۳۹۰ ش). جلوه‌های بلاغت در نهج البلاغه، بنیاد نهج البلاغه، تهران.
- شفیعی کدکنی، م (۱۳۸۴ ش). موسیقی شعر، آگاه، تهران.
- شمیسا، س (۱۳۸۶ ش). نگاه تازه به بدیع، (ویراست ۱۴)، فردوس، تهران.
- اسمیت، و (۱۳۷۳ ش). نخستین آثار فارسی در بلاغت، ترجمه محمود حسن آبادی، کیهان اندیشه، تهران.
- ضیف، ش (۱۹۶۵ م). البلاغة تطور وتاریخ، (ویراست ۱۱)، دار المعارف، القاهرة.
- فاضلی، م (۱۳۸۸ ش). دراسة ونقد فی مسائل بلاغیة هامة، (ویراست ۳)، دانشگاه فردوسی، مشهد.

فن ترجمه (۱)

فن الترجمة (۱)

Art of translation I

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: دارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با فنون ترجمه و معادل‌یابی واژگان و ساختارهای زبانی، از عربی به فارسی و برعکس
رئوس مطالب:

- تقسیم مباحث فن ترجمه به سه قسمت فن ترجمه واژگان، فن ترجمه ساختارها و فن ترجمه متن و اسلوب‌های بلاغی؛
- روشهای ترجمه اسمهای خاص و واژگان فرهنگی؛
- روشهای ترجمه واژگان ترجمه ناپذیر؛
- روش ترجمه ترکیبهای وصفی و اضافی؛
- روشهای ترجمه حروف (قد و اذای فجائیة)؛
- روشهای ترجمه حروف (إن و إنما)؛
- روشهای ترجمه ساختارهای نحوی (جمله اسمیه و فعلیه)؛
- روشهای ترجمه ساختارهای نحوی (کان و اخوات آن)؛
- روشهای ترجمه ساختارهای نحوی (کاد و اخوات آن)؛
- روشهای ترجمه ساختارهای نحوی (مفعول مطلق تأکیدی و بیانی)؛
- روشهای ترجمه ساختارهای نحوی (مفعول له و تمییز)؛
- روشهای ترجمه ساختارهای نحوی (انواع حال).

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید:

منابع اصلی:

- ناظمیان، ر (۱۳۸۶.ش). فن ترجمه (عربی - فارسی)، پیام نور، تهران.
- زرکوب، م (۱۳۹۲.ش). فن ترجمه، نیما، اصفهان.

منابع فرعی:

- معروف، ی (۱۳۸۹.ش). فن ترجمه، سمت، تهران.
- فقهی‌زاده، ع (۱۳۹۳.ش). کارگاه روش ترجمه، سمت، تهران.

فن ترجمه (۲)

فن الترجمة (۲)

Art of translation II

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: دارد
	پیشنیاز: فن ترجمه (۱)

هدف درس:

آشنایی با فنون ترجمه و معادل‌یابی انواع اسلوب‌ها و تعبیرهای بیانی و جملات از عربی به فارسی و برعکس.
رئوس مطالب:

- ترجمه اسلوب انواع حروف (چه... چه) (یا.. یا) (تا):
- ترجمه اسلوب «ما و من بیانیه»:
- روش‌های ترجمه انواع موصول:
- روش‌های ترجمه انواع تأکید:
- روش‌های ترجمه جملات بلند:
- روش‌های ترجمه جملات پایه و پیرو:
- روش‌های ترجمه انواع ادوات پیوسته‌ساز.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید:

منابع اصلی:

- ناظمیان، ر (۱۳۸۶.ش). فن ترجمه (عربی - فارسی)، پیام نور، تهران.
- زرکوب، م (۱۳۹۲.ش). فن ترجمه، مانی، اصفهان.

منابع فرعی:

- معروف، ی (۱۳۸۹.ش). فن ترجمه، سمت، تهران.
- فقهی‌زاده، ع (۱۳۹۳.ش). کارگاه روش ترجمه، سمت، تهران.

ترجمه متون حدیث و نهج البلاغه

ترجمة الحديث و نهج البلاغة

Translation of Hadith (Tradition) and NahjAlbalaga

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: دارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با مقدمات ضروری در ترجمه متون حدیث و نهج البلاغه و نحوه معادل‌یابی و ترجمه ساختارهای ساده در این متون.
رئوس مطالب:

- ضرورت ترجمه متون حدیث و نهج البلاغه؛
- انواع ترجمه و روشهای ترجمه متون حدیث و نهج البلاغه؛
- مشکلات ترجمه متون حدیث و نهج البلاغه؛
- تفاوت ترجمه متن حدیث با قرآن و متون دیگر؛
- اصول واژه‌گزینی در ترجمه متون حدیث و نهج البلاغه؛
- ترجمه صحیفه سجادیه با تکیه بر اسالیب ترجمه دعا؛
- ترجمه منتخب احادیث با تکیه بر پرهیز از مشکلات موجود در ترجمه‌های فعلی؛
- ترجمه اسلوب‌های مشهور نهج البلاغه مثل «اما بعد» در نهج البلاغه.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید:

منابع اصلی:

- نقی‌زاده، س ع (۱۳۹۱.ش). کارگاه فن ترجمه، مؤسسه آموزش و پژوهش امام خمینی، تهران.

منابع فرعی:

- نهج البلاغه.
- ابوالقاسم پاینده، ا (۱۳۸۳.ش). نهج الفصاحه، تصحیح و تنظیم عبدالرسول پیمانی و محمدمین شریعتی، خاتم الانبیاء، اصفهان.
- الآمدی، ع (۱۳۷۸.ش). غرر الحکم و درر الکلم، المترجم والشارح: هاشم رسولی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران.
- ابن قتیبه، ع (۱۹۸۸م). غریب الحدیث، صنع فهارسه نعیم زرزور، دار الکتب العلمیه، بیروت.
- الحر العاملی، م (۱۴۰۴ ق). وسائل الشیعہ، تحقیق و نشر مؤسسہ آل البیت لإحياء التراث، قم مهر، قم .
- الكلینی، م (۱۳۶۳.ش). الکافی، تحقیق: علی أكبر غفاری، دار الکتب الاسلامیه، طهران.
- المجلسی، م (۱۴۰۳ق). بحار الأنوار: الجامعه لدرر أخبار الأئمة الأطهار، داراحیاء التراث العربی، بیروت .

ترجمه متون حقوقی از عربی به فارسی

ترجمة النصوص الشرعية من العربية إلى الفارسية

Translation of Legal Documents from Arabic to Persian

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: فن ترجمه

هدف درس:

آشنایی و شناخت دانشجویان از واژه‌ها و اصطلاحات رایج در متون حقوقی عربی معاصر و دانش افزایی جهت برگردان این متون به زبان فارسی روان و متداول در محافل علمی حقوقی و قضایی کشور.
رئوس مطالب:

- ترجمه متون قانون اساسی کشورهای عربی؛
- ترجمه گزیده متون حقوق بشر؛
- ترجمه متون برگزیده حقوق جزا؛
- ترجمه متون برگزیده حقوق کودکان؛
- ترجمه متون برگزیده حقوق بین الملل.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- منصور، م ح (۱۹۹۸م). المدخل الى القانون، ناشر منشورات الحلبي، القاهرة.
- شوقي، ا؛ عبد الرحمن، م (۲۰۰۵م). المدخل للعلوم القانونية نظرية القانون، منشأة المعارف، القاهرة.
- الحافظ، ه و النداوى، آ و (۲۰۱۷م). تاريخ القانون، ناشر المكتبة القانونية، القاهرة.
- خطيب، س م (۲۰۱۰م). حقوق السجناء، منشورات الحلبي الحقوقية، بيروت.
- حمدان، ح ع (۲۰۰۹م). قانون العمل (دراسة مقارنة)، منشورات الحلبي الحقوقية، بيروت.
- P. F. (۲۰۰۱) The practice of management (3rd edition) Harpe and Row, New York Drucke .

منابع فرعی:

- عجروش، ا (۲۰۱۷م). قانون اصول المحاكمات المدنية: ناشر منشورات زين الحقوقية، بيروت.
- عزيز شكلي، م (۲۰۰۸م). الوجيز في القانون الدولي العام: مقارنا بأحكام الفقه الإسلامي، جامعة دمشق، دمشق.
- عبد الرحمن ناصر الدين، ن (۲۰۲۰م). تطبيق القضاء الداخلى لأحكام القانون الدولي دراسة تطبيقية الجمهورية اليمنية و جمهورية مصر العربية، المركز الديمقراطي العربي للدراسات الإستراتيجية والسياسية والاقتصادية، القاهرة.
- القانون الدولي لجمهورية مصر العربية.

ترجمه متون حقوقی از فارسی به عربی

ترجمة النصوص الشرعية من الفارسية إلى العربية

Translation of Legal Documents from Persian to Arabic

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: فن ترجمه و ترجمه متون حقوقی از عربی به فارسی

هدف درس:

آشنایی و شناخت دانشجویان از واژه‌ها و اصطلاحات رایج در متون حقوقی عربی معاصر و دانش‌افزایی جهت برگردان این متون به زبان فارسی روان و متداول در محافل علمی حقوقی و قضایی کشور.

رئوس مطالب:

- ترجمه گزیده قانون اساسی ایران به عربی؛
- ترجمه گزیده متون حقوق خصوصی؛
- ترجمه گزیده متون حقوق مدنی؛
- ترجمه گزیده متون حقوق زنان؛
- ترجمه گزیده متون تاریخ حقوق بشر در ایران.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- شیروی، ع (۱۳۸۹.ش). مقدمه علم حقوق، چاپ اول، میزان، تهران.
- کاتوزیان، ن (۱۳۹۷.ش). مقدمه علم حقوق و مطالعه در نظام حقوقی ایران، گنج دانش، تهران.
- منتظری، ح (۱۳۸۳.ش). رساله حقوق، انتشارات سرایی، تهران.
- خیر الله، پ (۲۰۰۹.م). الوسیط فی القانون الدستوری الإیرانی، منشورات الحلبي القانونیه، بیروت.

منابع فرعی:

- قارسی سیدفاطمی، م (۱۳۸۹.ش). حقوق بشر در جهان معاصر: جستارهایی تحلیلی از حق‌ها و آزادی‌ها، شهر دانش، تهران.
- مصباح، م ت (۱۳۸۰.ش). نظریه حقوقی اسلام، انتشارات مؤسسه امام خمینی (ره)، تهران.
- منتظری، ح (۱۳۸۷.ش)، پاسخ به پرسش‌هایی پیرامون مجازات اسلامی و حقوق بشر، ارغوان دانش، تهران.

ترجمه قرآن کریم

ترجمة القرآن الكريم

Translation of the Holy Quran

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با مقدمات ضروری در ترجمه قرآن و نحوه معادل‌یابی و ترجمه ساختارهای ساده زبان قرآن
رئوس مطالب:

- روش‌های ترجمه قرآن و ضرورت ترجمه آن؛
- اصول ترجمه واژه‌های قرآن (الله، معاد، رسول، نبی، صلاة، زکاة، ومانند آن)؛
- الگویابی ترجمه‌ای جملات اسمیه قرآن؛
- الگویابی ترجمه‌ای جملات فعلیه قرآن؛
- الگویابی ترجمه‌ای اخوات کان در قرآن؛
- الگویابی ترجمه‌ای اخوات کاد در قرآن؛
- الگویابی ترجمه‌ای مفعول مطلق در قرآن؛
- الگویابی ترجمه‌ای حال در قرآن کریم؛
- الگویابی ترجمه‌ای ندهای قرآنی؛
- الگویابی ترجمه‌ای حروف در قرآن (کان، قد، إن، أن، ف، وسایر حروف).

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- جواهری، م (۱۳۸۸.ش). درسنامه ترجمه قرآن، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران.
- حجت، ه (۱۳۹۳.ش). درسنامه ترجمه قرآن کریم، سازمان دار الحدیث، قم.

منابع فرعی:

- آیتی، ع (۱۳۷۴.ش). ترجمه قرآن کریم، (ویراست ۴)، انتشارات سروش، تهران.
- حداد عادل، غ (۱۳۹۰م). ترجمه قرآن کریم، آستان قدس رضوی، مشهد.
- خرمشاهی، ع (۱۳۸۲.ش). ترجمه قرآن کریم، (ویراست ۲)، گلشن، تهران.
- فولادوند، م م (۱۳۸۴.ش). (ویراست ۵)، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه، قم.
- مکارم شیرازی، ن (۱۳۷۳.ش). ترجمه قرآن کریم، (ویراست ۲)، دار لقرآن الکریم، قم.

ترجمه متون ادبی (نمایشنامه، داستان)

ترجمة النصوص الأدبية (المسرحية، القصة)

Translation of literary texts (Drama, Novel)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با مقدمات و بایدها و نبایدهای ترجمه متون نمایشی و داستانی
رئوس مطالب:

- داستان چیست؟ نمایشنامه چیست؟
- آشنایی با مترجمان برتر عرصه رمان و نمایشنامه؛
- بررسی و الگوبرداری از آثار ترجمه‌شده نویسندگان مطرحی چون: بهرام بیضایی، صادق هدایت، غلامحسین ساعدی، هوشنگ گلشیری، جلال آل احمد، محمود دولت‌آبادی، بزرگ علوی و نویسندگان دیگر؛
- بررسی و الگوبرداری از آثار ترجمه‌شده نویسندگان مطرحی چون: زکریا تامر، سمیره عزام، مصطفی العقاد و دیگران؛
- ترجمه نمونه‌هایی از داستان کوتاه عربی به فارسی و برعکس؛
- ترجمه بخشی از رمان‌های فارسی به عربی و برعکس؛
- ترجمه نمونه‌های ادبیات نمایشی از عربی به فارسی و برعکس؛
- ترجمه نمونه‌هایی از فیلمنامه‌های عربی به فارسی و برعکس.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- إلیاس، ح (۲۰۱۲م). أصول الترجمة، دار الکتب العلمیة، بیروت.
- خزاعی فرید، ع (۱۳۸۹ش). ترجمه ادبی، سمت، تهران.

منابع فرعی:

- امامی، غ (۱۳۹۷ش). رعد (اثر زکریا تامر)، مروارید، تهران.
- عقاد، ع م (۱۳۹۵ش). ابو الشهداء، مترجم: غلامحسین انصاری، امیرکبیر، تهران.

ترجمه متون رسانه‌ای (پزشکی و ورزشی)

ترجمة النصوص الإعلامية (الطبية والرياضية)

Translation of Media – related texts (Medical and Sports)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: فن ترجمه

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با زبان مطبوعات علمی و ویژگی‌های آن از جمله: سرعت انتقال اطلاعات، به روز بودن، تنوع، پویایی، خلاقیت، اختصار و دانش‌افزایی در متون مطبوعات پزشکی و ورزشی به خصوص خبرهای کوتاه و گزارش‌های متنوع حوزه بهداشت، درمان و ورزش و ترجمه این متون به فارسی روان و کاربردی.

رئوس مطالب:

- ویژگی‌های لغوی و ساختاری زبان رسانه در حوزه سلامت، پزشکی و ورزشی؛
- ترجمه اخبار کوتاه پزشکی، خواص خوراکی‌ها، سبزی‌ها و انواع میوه؛
- ترجمه گزارش‌های کوتاه پزشکی؛
- ترجمه مقالات ساده در حوزه بهداشت، سلامت و پزشکی؛
- ترجمه اخبار ورزش در رسانه؛
- ترجمه گزارش‌های ساده و کوتاه ورزشی؛
- ترجمه مقالات کوتاه و ساده ورزشی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- جابر بشیر، س (۲۰۰۴م). کن طبیبنا ناجحا، الطبعة الاولى الالكترونية.
- سالم القحطانی، ج (۲۰۱۳م). ۱۰۰۰ سؤال وجواب فی علم الاعشاب، ناشر مکتبه العبیکان.
- محمد عراقی، ف (۱۴۱۳ق). الاعشاب دواء لكل داء، الطبعة الالكترونية.

منابع فرعی:

- www.tabib.com.
- www.sehha.com.
- www.tabibi.com.
- www.tabib.org.
- www.koora.com.
- www.koora.gool.com.

ترجمه متون رسانه‌ای (سیاسی - اجتماعی) از فارسی به عربی

ترجمة النصوص الإعلامية (السیاسیة الاجتماعية) من الفارسیة إلى العربیة

Translation of Media – related texts form Persian to Arabic (Political-social)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: فن ترجمه

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با زبان مطبوعات و ویژگی‌های آن از جمله: به روز بودن، تنوع، پویایی، خلاقیت، اختصار و دانش افزایی در متون مطبوعاتی به خصوص انواع خبر و گزارش‌های متنوع اعم از: فرهنگی، علمی، عامیانه، رسمی، تبلیغاتی و سیاسی و در نهایت ترجمه این متون به زبان عربی.

رئوس مطالب:

- رئوس مطالب: مقدمه ای بر انواع رسانه و ویژگی‌های آن؛
- ترجمه انواع اخبار، گزارش‌های مطبوعاتی، تأثیر فناوری‌های نوین بر مطبوعات و مطبوعات در عصر فناوری و دیجیتال؛
- ترجمه متون خبری متنوع و کوتاه؛
- ترجمه اخبار، گزارش‌ها و تحلیل‌های سیاسی؛
- ترجمه اخبار و گزارش‌های فرهنگی، اجتماعی؛
- ترجمه اخبار و گزارش‌های هنری؛
- ترجمه اخبار، گزارش‌ها و تحلیل‌های اخلاقی، آموزشی و تربیتی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- شریف، درویش اللبان (۲۰۰۵م). الصحافة الإلكترونية، الدار المصرية اللبنانية، القاهرة.
- عبدالعزيز، ح (۱۹۷۸م). لغة الصحافة المعاصرة، دارالمعارف، مصر.

www.pishkaan.net

www.irennews.Ir

- پایگاه جامع مطبوعات ایران-مرجع نشریات و روزنامه‌های الکترونیکی ایران

منابع فرعی:

- بشیر، ح و همکاران (۱۳۸۹). خبر؛ تحلیل شبکه‌ای و تحلیل گفتمان، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، تهران.
- دانشنامه ایران زمین-مطبوعات ایران از ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲ش
- مطبوعات ایران - خبرگزاری فارس

www.portal.nlai.ir

www.farsnews.com

ترجمه متون رسانه‌ای (سیاسی اجتماعی) از عربی به فارسی

ترجمة النصوص الإعلامية (السياسية الاجتماعية) من العربية إلى الفارسية

Translation of Media – related texts form Arabic to Persian (political –social)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: فن ترجمه

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با زبان مطبوعات و ویژگی‌های آن از جمله: به روز بودن، تنوع، پویایی، خلاقیت، اختصار و دانش‌افزایی در متون مطبوعاتی به خصوص انواع خبر و گزارش‌های متنوع اعم از: فرهنگی، علمی، عامیانه، رسمی، تبلیغاتی و سیاسی و در نهایت ترجمه این متون به زبان فارسی روان.

رئوس مطالب:

- ترجمه متون خبری ساده سیاسی و اجتماعی کشورهای عربی؛
- ترجمه گزارش‌های ساده سیاسی؛
- ترجمه متون ساده اجتماعی و گزارش‌های فرهنگی جامعه عربی‌زبان؛
- ترجمه متون سیاسی در ارتباط با ایران در رسانه‌های عربی‌زبان.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- السید، ب (۲۰۰۰م). الصحافة والانترنت، العربی للنشر والتوزیع، القاهرة.
- سعید، غ (۲۰۰۳م). تكنولوجيا الصحافة فی عصر التقنیة الرقیمیة، الدار المصریة اللبنانیة، القاهرة.

منابع فرعی:

- اصلانی، س و دلشاد، ج (۱۳۹۷.ش). فرهنگ اصطلاحات و ترکیبات رسانه‌ای معاصر، چاپ اول انتشارات دانشگاه اصفهان، اصفهان.
- سعود، ص ق (۲۰۰۲م). هل الصحافة المطبوعه فی طریقها للانقراض، الاعلام الجدید والقدییم، شركة المدینة المنورة للطباعة والنشر، الجدة.

- ar. w۳ newspapers. com

- انتخاب متن‌های مناسب توسط استاد محترم از منابع زیر:

- Ar. w۳ newspapers. com

- روزنامه چاپی - اینترنتی «الوفاق» داخلی. www.alvefagh.com

- روزنامه چاپی - اینترنتی «کیهان عربی» داخلی. www.kayhun.ir

- مطبوعات مصر www.egyptiannewspapers.com

- مطبوعات سوریه Pickournewspaper. com
- مطبوعات لبنان Arabic Media,Lebanon-news. com
- مطبوعات الجزائر Arabic Media,algeria-news. com
- مطبوعات عراق [www. i2arabic. com,newspapers,iraq](http://www.i2arabic.com,newspapers,iraq)
- مطبوعات کویت Arabic Media,kuwait -news. com
- مطبوعات اردن Arabic Media,Jordan-news. com
- مطبوعات مراکش Arabic Media,morocco -news. com
- خبرگزاری مطبوعات یمنی [www. yagency. net](http://www.yagency.net)

ترجمه متون مکاتبات و اسناد اداری از فارسی به عربی

ترجمة نصوص المراسلات والوثائق الإدارية من الفارسية إلى العربية

Translation of Correspondence and Administrative Documents from Persian to Arabic

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: فن ترجمه

هدف درس:

توانایی ترجمه متون، مکاتبات، اسناد، گواهی ها و مدارک اداری از فارسی به عربی
رئوس مطالب:

- ترجمه نمونه مکاتبات اداری؛
- ترجمه نمونه اسناد ادارات مختلف؛
- ترجمه نمونه اسناد قضایی و گواهی ها؛
- ترجمه نمونه مدارک قانونی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- السباعی، آک (۲۰۰۸م). محاضرات فی الترجمة القانونية، الجمعية الدولية للمترجمين واللغويين العرب، المغرب.
- توکل، ف م (۲۰۱۰م). عقد التجارة الإلكترونية، منشورات الحلبي القانونية، بيروت.
- خير الله، پ (۲۰۰۹م). الوسيط في القانون الدستوري الإيراني، منشورات الحلبي القانونية، بيروت.
- مرزوق، و (۲۰۱۰م). حماية حقوق الطفل في ظل الاتفاقيات الدولية، منشورات الحلبي القانونية، بيروت.

منابع فرعی:

- نجفی، س ر (۱۳۹۳.ش). متون حقوقی، گواهی ها، النصوص القانونية، الشهادات، کتابنامه نجف، اصفهان.
- الأمانة العامة للملكة المغربية، (۲۰۱۹م). القانون المتعلق بمؤسسات الرعاية الاجتماعية، سلسلة الوثائق القانونية المغربية، المغرب.
- الأمانة العامة للملكة المغربية، (۲۰۱۹م). الميثاق الوطني للامركز الإداري، سلسلة الوثائق القانونية المغربية، المغرب.

ترجمه متون و مکاتبات و اسناد اداری از عربی به فارسی

ترجمة نصوص المراسلات والوثائق الإدارية من العربية إلى الفارسية

Translation of Correspondence and Administrative Documents from Arabic to Persian

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: فن ترجمه

هدف درس:

آشنایی با روشها و توانایی ترجمه متون و مکاتبات و اسناد و گواهی‌ها و مدارک اداری از زبان عربی به فارسی
رئوس مطالب:

- ترجمه نمونه مکاتبات اداری؛
- ترجمه نمونه اسناد اداری مختلف؛
- ترجمه نمونه اسناد قضایی و گواهی‌ها؛
- ترجمه نمونه مدارک قانونی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- صبره، م م ع (۲۰۰۳م). ترجمه العقود، مرکز تعلیم الكبار والتعلیم المستمر، القاهرة.
- خیر الله، پ (۲۰۰۹م). الوسيط فی القانون الدستوری الإيراني، منشورات الحلبي القانونیه، بیروت.
- توکل، ف م (۲۰۱۰م). عقد التجارة الإلكترونية، منشورات الحلبي القانونیه، بیروت.

منابع فرعی:

- نجفی. س ر (۱۳۹۳.ش). متون حقوقی، گواهی‌ها النصوص القانونیه، الشهادات، کتابنامه نجف، اصفهان.
- الأمانة العامة للملكة المغربية، (۲۰۱۶م). القانون لتنظیمی لقانون المالیة، سلسلة الوثائق القانونیه المغربیه، المغرب.

ترجمه متون اقتصادی بازرگانی از عربی به فارسی

ترجمة النصوص الاقتصادية التجارية من العربية إلى الفارسية

Translation of Commercial - Economic Texts from Arabic to Persian

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

توانایی دانشجوی بر شناخت انواع متون اقتصادی و بازرگانی و ترجمه آنها به زبان فارسی.
رئوس مطالب:

- تعریف متون اقتصادی و بازرگانی؛
- ترجمه گزارش‌های ساده اقتصادی - بازرگانی؛
- ترجمه برگزیده متون قراردادهای همکاری تجاری و صنعتی؛
- ترجمه نمونه‌هایی از متون تبلیغات تجاری (پوسترها و تبلیغات تلویزیونی)؛
- ترجمه نمونه‌هایی از نامه‌های اداری مرتبط به نهادهای اقتصادی مثل بانک‌ها.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- الیاس حدید، ح (۲۰۱۲م). أصول الترجمة، دار الکتب العلمیة، بیروت.
- لاجوردی، س ع (۱۳۹۵.ش). لغة النصوص الاقتصادية، دانشگاه امام صادق (ع)، تهران.
- نوفل، م ن (۱۹۹۷م). التعليم والتنمية الاقتصادية، مكتبة الانجلو المصرية، القاهرة.

منابع فرعی:

- حسین، إ ف (۲۰۱۸م). أثر الاستثمار الأجنبي المباشر فی سوق العمل، المجلة الأردنية للعلوم الاقتصادية، مجلد ۵، شماره ۳، ص ۱۷۶-۱۹۵.
- عمار، س (۲۰۰۱م). تحرير التجارة وأداء الصادرات الصناعية فی مصر، جامعة القاهرة، كلية الاقتصاد والعلوم السياسية، مجلد ۳، شماره ۹، ص ۵-۶۰.
- عبد الفتاح أحمد محمد، م (۲۰۲۰م). أثر التسويق الرقمي على القيمة المدركة للعميل، جامعة كفر الشيخ، مصر.

ترجمه متون اقتصادی بازرگانی از فارسی به عربی

ترجمة النصوص الاقتصادية التجارية من الفارسية إلى العربية

Translation of Commercial - Economic Texts from Persian to Arabic

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

توانایی دانشجویان بر شناخت انواع متون اقتصادی و بازرگانی و ترجمه آنها به زبان عربی.

رئوس مطالب:

- ترجمه نمونه گزارش‌های اقتصادی فارسی؛
- ترجمه نمونه متون قراردادهای بازرگانی ملی و بین‌المللی؛
- ترجمه متون تبلیغات کالا؛
- ترجمه مکاتبات اداری نهادهای اقتصادی مثل بانکها و وزارت اقتصاد و دیگر نهادها.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- تراسبی، ن (۱۳۸۲.ش). اقتصاد و فرهنگ، ترجمه کاظم فرهادی، نشر نی، تهران.
- رومر، د (۱۳۸۸.ش). اقتصاد کلان پیشرفته، ترجمه: مهدی تقوی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران.
- شناف، ف (۲۰۰۲م). مدخل للموازنة التقديرية للإنتاج، دار المحمدية، الجزائر.
- الكبسي، ع (۲۰۰۷م). القياس والتقويم، دار جرير للنشر والتوزيع، الأردن.

منابع فرعی:

- سالواتوره، دیولویو، ی ا (۱۳۸۴.ش). اصول علم اقتصاد، ترجمه محمد ضیایی بیگدلی و نوروز علی مهدی پور، انتشارات کوهسار، تهران.

کلیات زبان‌شناسی

أساسيات علم اللغة

Introduction to Linguistics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با کلیات علم زبان‌شناسی و نظریه‌های کلی زبانی.

رئوس مطالب:

- مقدمه‌ای درباره ربط زبان‌شناسی با علم اللغة عربی؛
- زبان چیست؟ زبان‌شناسی چیست؟؛
- الگوهای آوایی؛
- واژه‌ها و اجزاء واژه‌ها؛
- الگوهای جمله؛
- معنی و انواع معنی؛
- زبان، کلام و لفظ؛
- زبان و جامعه؛
- زبان و رفتارگرایی؛
- نظریه گشتاری زبان؛
- نظریه شناختی زبان.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- نجفی، ا (۱۳۹۵.ش). مبانی زبان‌شناسی و کاربرد آن در زبان فارسی، نیلوفر، تهران.

منابع فرعی:

- فرخ پی، م (۱۳۸۹.ش). کلیات زبان‌شناسی، سمت، تهران.

- باقری، م (۱۳۸۸.ش). مقدمات زبان‌شناسی، قطره، تهران.

زبان انگلیسی تخصصی (۱)

اللغة الإنجليزية التخصصية (۱)

Specific English I

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: زبان عمومی

هدف درس:

آشنایی با متون زبان و ادبیات عربی ترجمه شده به زبان انگلیسی و متون ادبی انگلیسی ترجمه شده به زبان عربی
رئوس مطالب:

- قرائت نمونه‌هایی از نثر عربی ترجمه شده به زبان انگلیسی (مانند قرآن و حدیث، داستان کوتاه، رمان، نمایشنامه)؛
- قرائت نمونه‌هایی از شعر عربی ترجمه شده به زبان انگلیسی (مانند دیوان متنبی، شعر معاصر عربی)؛
- قرائت نمونه‌هایی از متون ادبی به زبان انگلیسی ترجمه شده به زبان عربی (مانند امثال و حکم، داستان‌های مشهور)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- القرآن الکریم وترجمه معانیه إلى اللغة الإنجليزية (۱۴۱۷ق). ترجمه مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، مجمع الملك فهد، المدينة المنوره.
- جبق، ع ع (۲۰۰۸م). ألف مثل ومثل إنكليزي مترجم إلى اللغة العربية، بی‌نا، حلب.

- Shaheen, M. (۲۰۰۲م). Modern Arabic short story: Shahrazad returnsa. Palgrave Macmillana
- Jayyusi, S K. (۱۹۷۷). Trends and movements in modern Arabic poetry. Leiden: E. J. Brill

منابع فرعی:

- Pickthall, M M. (۱۹۳۸). The meaning of the glorious Quran. Hyderabad-Deccan: Government Central Press
- Arberry, A. J. (۲۰۰۹). Poems of al-Mutanabbī: a selection with introduction, translations and notes. Cambridge: Cambridge University Press.

زبان انگلیسی تخصصی (۲)

اللغة الإنجليزية التخصصية (۲)

Specific English II

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: زبان انگلیسی تخصصی ۱

هدف درس:

آشنایی با اصطلاحات و تعابیر انگلیسی در حوزه زبان و ادبیات عربی

رئوس مطالب:

- بررسی چکیده‌های انگلیسی پایان‌نامه‌ها و مقالات مربوط به زبان و ادبیات عربی منتشر شده در مجلات؛
- قرائت متون انگلیسی مربوط به زبان عربی (مانند: صرف و نحو، بلاغت، ترجمه، آموزش زبان)؛
- قرائت متون انگلیسی مربوط به ادبیات عربی (مانند: تاریخ ادبیات، نقد و تحلیل ادبی)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
دارد	دارد	دارد	ندارد

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- رخشانفر، م ر (۱۳۸۱.ش). انگلیسی برای دانشجویان رشته عربی، سمت، تهران.
- Nicholson R A . (۱۹۳۰.م). Literary history of the Arabs, Cambridge: Cambridge university press.
- Encyclopedia of Arabic Language and Linguistics (۱۹۶۰.م). Leiden: E. J. Brill.

منابع فرعی:

- Haywood, J A. (۱۹۷۱.م). Modern Arabic Literature (۱۸۰۰-۱۹۷۰), London: Lund Humphries.
- Kritzeck, J, ed. (۱۹۶۴.م). Anthology of Islamic Literature, from the rise of Islam to modern time, New York: Meridian.
- The M. E. C. A. S Grammar of Modern Literary Arabic compiled by the Middle East Center for Arab Studies, Shemlan Lebanon. (۱۹۶۵.م). selected word list of modern literary Arabic.

آیین نگارش و ویرایش فارسی

مبادئ الكتابة باللغة الفارسية

Principles of Persian Writing and Editing

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: فارسی عمومی

هدف درس: مهارت‌افزایی در نگارش متون گوناگون به زبان فارسی
رئوس مطالب:

- آشنایی با زبان معیار، تعریف زبان معیار و ویژگی‌های آن، عوامل خروج از زبان معیار؛
- گونه‌های زبان، انواع نوشته و ویژگی‌های آن؛
- آشنایی با قواعد درست‌نویسی: اصلاح خطاهای زبانی از جمله خطاهای واژگانی، تعبیری، اصطلاحی (گرفته‌برداری، عامیانه‌نویسی، تعابیر کلیشه‌ای، تعابیر نارسا، حشو)، خطاهای نحوی (اطناب، کاربرد نادرست فعل، ابهام، جابه‌جایی اجزای جمله، کاربرد نادرست «را»، حذف بدون قرینه)؛
- آشنایی با رسم‌الخط فرهنگستان زبان و ادب فارسی و قواعد فاصله‌گذاری کلمات مرکب؛
- کاربرد صحیح علائم سجاوندی (نشانه‌گذاری)؛
- شیوه تنظیم ساختار صوری نوشته (بند یا پاراگراف، عنوان‌بندی)؛
- آشنایی با الگوی نامه‌نویسی در فارسی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- ذوالفقاری، ح (۱۳۹۵.ش). آیین نگارش و ویرایش، فاطمی، تهران .
- نجفی، ا (۱۳۹۵.ش). غلط‌نویسیم: فرهنگ دشواریهای زبان فارسی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- فرهنگستان زبان و ادب فارسی (۱۳۸۹.ش). دستور خط فارسی، (ویراست ۹)، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، تهران.

منابع فرعی:

- احمدی گیوی، ح (۱۳۹۲.ش). ادب و نگارش، قطره، تهران
- انوری، ح، و عالی، ی (۱۳۸۵.ش). فرهنگ درست‌نویسی سخن: سخن، تهران.
- امینی، س ک (۱۳۹۰.ش). آیین نگارش مکاتبات اداری، (ویراست ۲۹)، مرکز آموزش مدیریت دولتی، تهران.
- ثروت، م (۱۳۹۰.ش). نگارش فارسی: رشته مترجمی زبان انگلیسی، (ویراست ۱۲)، پیام نور، تهران.
- ذوالفقاری، ح (۱۳۹۲.ش). راهنمای ویراستاری و درست‌نویسی، علم، تهران .

آشنایی با اوضاع معاصر کشورهای عربی

التعرف على الأوضاع المعاصرة للبلدان العربية

Introduction to Arabic Countries Contemporary Conditions

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با اوضاع معاصر کشورهای عربی از لحاظ سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، و طبیعی
رئوس مطالب:

- شرایط اقلیمی کشورهای عربی و اوضاع طبیعی؛
- زبان و فرهنگ؛
- وضعیت سیاسی؛
- تاریخ استقلال جوامع عربی معاصر؛
- آداب و رسوم فرهنگی.

روش ارزشیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منبع اصلی:

- کفافی، ع. س (۱۹۶۷م). المجتمع العربی، دارالنهضة، بیروت.

منابع فرعی:

- غربال، م. ش (۱۹۶۱م). العوامل التاريخية فی بناء الأمة العربية، نهضة مصر، القاهرة.
- رحمونی، ع (۲۰۱۹م). القضايا العربية المعاصرة، مركز الكتاب الأكاديمی، المغرب.

آشنایی با لهجه کشورهای عربی حوزه خلیج فارس

التعرف على لهجات البلدان العربية في الخليج الفارسي

Introduction to Dialects of the Arabic countries of the Persian Gulf

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با لهجه عربی خلیجی، و تاریخ و خواستگاه جغرافیایی و وزن آن در لهجه‌های عربی معاصر و کسب مهارت در حد فهم مکالمات ساده.

رئوس مطالب:

- دسته بندی زبان شناختی لهجه‌های عربی معاصر؛
- خاستگاه جغرافیایی لهجه عربی خلیجی؛
- ویژگی‌های صوتی لهجه عربی خلیجی؛
- ویژگی‌های صرفی لهجه عربی خلیجی؛
- ویژگی‌های نحوی لهجه عربی خلیجی؛
- وزن لهجه عربی خلیجی در میان لهجه‌های عربی معاصر.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- العامری، ش؛ ضیغمی، ع (۱۳۹۳.ش). همراه شما در عراق (معکم فی العراق)، بوستان اندیشه، سمنان.
- الخالصی، ی (۱۳۹۷.ش). آموزش لهجه عراقی، مترجمان: عدنان طهماسبی، سعد الله همایونی، نجمه محیایی، دانشگاه تهران، تهران.

منابع فرعی:

- بسته تخصصی هله بیکم! شامل دو نسخه کتاب تخصصی، فیلم زیرنویس، صوت مکالمات.
- انتخاب فایل‌های صوتی و فیلم‌های کوتاه توسط استاد محترم برای آموزش لهجه‌های حوزه خلیج فارس.

آشنایی با لهجه عربی شامی

التعرف على اللهجة العربية الشامية

Introduction to Shami Arabic Dialect

تعداد واحد عملی: ندارد	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: ندارد	نوع درس: تخصصی
پیشنیاز: ندارد	

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با لهجه عربی شامی، و تاریخ و خواستگاه جغرافیایی و وزن آن در لهجه‌های عربی معاصر و کسب مهارت در حد فهم مکالمات ساده.

رئوس مطالب:

- ویژگی‌های صوتی لهجه عربی شامی؛
- ویژگی‌های صرفی لهجه عربی شامی؛
- ویژگی‌های نحوی لهجه عربی شامی؛
- وزن لهجه عربی شامی در میان لهجه‌های عربی معاصر.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- فکری، م (۱۳۸۸.ش). شذی الحیاء، کانون زبان، تهران.

منابع فرعی:

- تقوایی، ح؛ مهديان، ف (۱۳۹۳.ش). آموزش گفتاری سوریه و لبنان با روش تطبیقی فصیح و عامیانه، اداره آموزش کارگزاران سازمان حج و زیارت، تهران.
- انتخاب فایل‌های مناسب شامل فایل‌های صوتی، فیلم‌های کوتاه جهت آموزش لهجه شامی.

ترجمه شفاهی (عربی به فارسی)

الترجمة الشفوية (من العربية إلى الفارسية)

Oral Interpretation (Arabic to Persian)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با اصول ترجمه شفاهی، و رساندن مفهوم درست به طرف مقابل با برگرداندن مکالمه از زبان عربی به زبان فارسی
رئوس مطالب:

- بیان اصول و استانداردهای ترجمه شفاهی از عربی به فارسی؛
- شیوه‌ها و استراتژی‌های ترجمه از عربی به فارسی؛
- معادل‌یابی عبارت و جملات عربی؛
- گونه‌های ارتباطی ترجمه شفاهی؛
- روش بهبود عملکرد حافظه کوتاه مدت و تحلیل معلومات؛
- استراتژی حل مسائل زبانی و غیر زبانی فرا روی مترجم شفاهی؛
- تمرین‌های برای تقویت حافظه کوتاه مدت.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- محمد الدرویش، ع (۱۳۹۷). دلیل الترجمان فی مبادئ الترجمة الشفهية، مترجمان: حسین میرزائی‌نیا، اعظم خان‌لاری.

منابع فرعی:

- Community Interpreting; Court Interpreting Psycholinguistic/ Cognitive Approaches Signed Language Interpreting.
- Dillinger ۱۹۸۹; Gile ۱۹۹۴, ۱۹۹۵a, ۱۹۹۵b; Gran and Dodds ۱۹۸۹; Lambert and MoserMercer ۱۹۹۴; Pochhacker ۱۹۹۴; Target ۷(۱) ۱۹۹۵; Tommola ۱۹۹۵.

ترجمه شفاهی (فارسی به عربی)

الترجمة الشفوية (من الفارسية إلى العربية)

Oral Interpretation (Persian to Arabic)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با اصول ترجمه شفاهی، و رساندن مفهوم درست به طرف مقابل با برگرداندن مکالمه از زبان فارسی به زبان عربی
رئوس مطالب:

- سختی‌های ترجمه شفاهی به زبان دوم؛
- ضرورت‌های ترجمه شفاهی به زبان دوم؛
- ترجمه متون گزارشی ساده؛
- ترجمه متون اخبار ساده؛
- کارگاه ترجمه بافاصله و همزمان.

وظایف روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- محمد الدرویش، ع (۱۳۹۷.ش). دلیل الترجمان فی مبادئ الترجمة الشفهية، مترجمان: دکتر حسین میرزائی‌نیا، اعظم خان لاری.
- منابع فرعی:
- Community Interpreting; Court Interpreting Psycholinguistic/ Cognitive Approaches Signed Language Interpreting.
- Dillinger ۱۹۸۹; Gile ۱۹۹۴, ۱۹۹۵a, ۱۹۹۵b; Gran and Dodds ۱۹۸۹; Lambert and MoserMercer ۱۹۹۴; Pochhacker ۱۹۹۴; Target ۷(۱) ۱۹۹۵; Tommola ۱۹۹۵.

ترجمه شعر معاصر

ترجمة الشعر المعاصر

Translation of contemporary poetry

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با شعر معاصر عربی و شاعران مشهور در برهه تاریخی معاصر و تحلیل و تجزیه ویژگی‌های شعری آنان
رئوس مطالب:

- ترجمه شعر معاصر شاعران عراقی: بدر شاکر السیاب مهدی الجواهری، عبد الوهاب بیاتی، نازک الملائکة، امل الجبوری و دیگر شاعران؛
- ترجمه شعر معاصر شاعران فلسطین و مقاومت: محمود درویش، توفیق زیاد، سمیح قاسم، معین بسوسو؛
- ترجمه شعر معاصر شاعران سوریه: ادونیس، محمد الماغوط، غادة السمان، نزار قبانی، عمر ابو ریشه، نسیب عریضه؛
- ترجمه شعر معاصر شاعران مصر: امل دنقل، احمد محرم، احمد زکی ابو شادی، مالک حنفی ناصف، محمد عفیف مطر).

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- بدوی، ا (۲۰۰۵م). روائع الشعر العربی المعاصر، دار المعرفة، بیروت.
- بدوی، م (۱۹۹۶م). مختارات من الشعر العربی المعاصر، دار النهار للنشر، بیروت.

منابع فرعی:

- الوداعی، عدب المنعم (۱۹۹۵م). مختارات من الشعر العربی المعاصر و کلام فی الشعر، مرکز الأهرام للترجمة والنشر، مؤسسه الأهرام، مصر.
- یعقوب، إ ب (۲۰۰۴م). معجم الشعراء منذ بدء عصر النهضة، دار صادر، بیروت.
- الجبوری، ک س (۲۰۰۳م). معجم الأدباء من العصر الجاهلی حتى سنة ۲۰۰۲، دار الکتب العلمیة، لبنان.
- یحیی، م (۲۰۰۶م). معجم تراجم الشعراء الکبیر، دار الحدیث، مصر.
- الحاوی، إ س (۱۹۷۰م). اعلام الشعر العربی الحدیث، المكتبة التجارية للطباعة والنشر، بیروت.
- ابراهیم، ع (۱۹۶۲م). جوله فی الشعر العربی المعاصر، دار العلم، بیروت.

ترجمه شعر قدیم

ترجمة الشعر القديم

Translation of classical poetry

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با شعر معاصر عربی و شاعران مشهور در برهه تاریخی عصر جاهلی، اسلامی- اموی و عباسی و تحلیل و تجزیه ویژگی‌های شعری آنان
رئوس مطالب:

- ترجمه اشعار شاعران برجسته دوره جاهلی: کعب بن زهیر، امرئ القیس، عمرو بن کثوم و دیگران؛
- ترجمه اشعار شاعران برجسته دوره اموی و اسلامی: حسان بن ثابت، مجنون لیلی، کثیر عزه، اخطل، فرزدق و دیگران؛
- ترجمه اشعار شاعران برجسته دوره عباسی: ابن الرومی، ابونواس، بحتری، ابوتمام، متنبی و ابو فراس حمدانی، شریف رضی، ابو العلاء معری، ابن فارض، طغرایی، بهاء الدین زهیر، کشاجم، صنوبری و دیگران.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- بدوی، ا (۲۰۰۵م). روائع الشعر الاسلامی، دار المعرفة، بیروت.

- البستانی، ب (۱۹۹۰م). منتقیات أدباء العرب فی الأعصر العباسیة، دار نظیر عبود، بیروت.

منابع فرعی:

- أفرام البستانی، ف (۱۹۹۸م). المجانی الحدیث، انتشارات ذوی القربی، قم.
- البستانی، ب (۱۹۷۹م). أدباء العرب فی الأعصر العباسیة حیاتهم، دار مارون عبود، بیروت.
- مقدسی، ا (۱۹۲۰م). أمراء الشعر العربی فی العصر العباسی، دار العلم للملایین، بیروت.

ترجمه نثر معاصر

ترجمة النصوص النثرية المعاصرة

Translating of contemporary prose

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

کسب توانایی و مهارت در ترجمه انواع مختلف نثر معاصر همچون نمایشنامه، فیلم‌نامه و داستان‌های کوتاه و بلند، از زبان عربی به فارسی و بالعکس.

رئوس مطالب:

- ترجمه نمایشنامه و فیلم‌نامه‌ها؛
- ترجمه رمان‌های رمان نویسان مشهور چون نجیب محفوظ، محمود تیمور، املی نصرالله، غسان کنفانی، احلام مستغانمی، تامر ابراهیم، زکریا تامر، غاده سمّان و دیگران.
- ترجمه داستان‌های کوتاه ادیبانی چون نجیب محفوظ و دیگران؛
- ترجمه متن‌های ادبی نویسندگان برجسته ماند مصطفی لطفی المنفلوطی، محمد حسین هیکل، طه حسین و دیگران.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- محفوظ، ن (۱۹۶۷م). الأعمال الكاملة، مكتبة لبنان، بيروت.

- حسین، ط (۱۹۷۷م). الأيام، دار المعارف، القاهرة.

منابع فرعی:

- تامر، ز (۱۹۹۴م). ربيع في الرماد، (ویراست ۴)، رياض الريس للكتب والنشر، لندن.

- جابر، ر (۲۰۱۱م). دروز بلغراد، الدار البيضاء: المركز الثقافي العربي، المغرب.

ترجمه نثر ادبی قدیم

ترجمة النصوص العربية القديمة

Translation of Classical Literary Prose

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با سبک نوشته‌های کلاسیک عربی و ترجمه و معادل‌یابی عبارتها و کلمات آنها.

رئوس مطالب:

- ترجمه نوشته‌های ادبی جاهلی مانند نوشته‌های کاهنان و خطبه‌های معروف.
- ترجمه متون ادبی اسلامی و اموی مانند خطبه‌های بزرگان، و نامه‌های اداری نویندگان ولات و نویسندگان بزرگ؛
- ترجمه مناظرات ادبی مرسوم بین ادیبان؛
- ترجمه نوشته‌های ادبی فاخر عصر اموی و عباسی، مانند نوشته‌های ابن مقفع، عبد الحمید کاتب، قاضی الفاضل و دیگر نویسندگان برجسته؛
- ترجمه متن‌های کلاسیک متصنع مقامات حریری و همدانی؛
- بررسی متن‌های توقیعات و نامه‌ها اداری عصر عباسی؛
- ترجمه متن‌های علمی نویسندگان برجسته همچون جاحظ، سهل بن هارون، ابن زیات و احمد بن یوسف.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- الدقاق، ع (۲۰۰۴م). أعلام النثر الفنی فی العصر العباسی، دار الرفاعی، حلب.
- یوسف، خ ا (۲۰۰۸م). النثر العربی أيام الممالیک ومن عاصرهم، دار النهضة العربیة، بیروت.
- صالح، م ع (۱۹۹۴م). فنون النثر فی الأدب العباسی، وزارة الثقافة، حلب.
- مقدسی، ا (۱۹۷۴م). تطور الاسالیب النثریة فی الادب العربی، دار العلم للملایین، بیروت.

منابع فرعی:

- الحجری، ط (۱۹۶۹م). الجاحظ حیاته و آثاره، دار المعارف، القاهرة.
- خفاجی، ع (۱۹۹۲م). الآداب العربیة فی العصر العباسی الأول، دار الجیل، بیروت.
- ضیف، ش (۱۹۶۶م). تاریخ الادب العربی، دار المعارف، مصر.

تاریخ ادبیات قدیم

تاریخ الأدب القديم

History of Classical Literature

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی عصر جاهلی، اسلامی، اموی و عباسی و بررسی تحول ادبیات در برهه‌های زمانی مختلف تا پایان عصر انحطاط.

رئوس مطالب:

- بررسی ویژگی‌های اجتماعی سیاسی عصر جاهلی و بازتاب آن در شعر؛
- بررسی ویژگی‌های اجتماعی سیاسی عصر اموی اسلامی و تحلیل دلایل تحول در ادبیات؛
- بررسی ویژگی‌های اجتماعی سیاسی عصر عباسی اول و بررسی تحولات جدید در عرصه ادبیات؛
- بررسی ویژگی‌های اجتماعی سیاسی عصر عباسی دوم و دوره حکومت‌های مستقل و نیمه مستقل، و نمود آن در ادبیات؛
- بررسی ویژگی‌های اجتماعی سیاسی عصر انحطاط و ردگیری تحولاتی که منجر به رکود ادبیات عربی شد.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- فاخوری، ح (۱۹۸۷م). تاریخ الادب العربی، المكتبة البوسنیة، بیروت.
- آذرشب، م ع (۱۳۷۵.ش). الادب العربی وتاریخه حتی نهاییة العصر الاموی، سمت، تهران.
- آذرشب، م ع (۱۳۸۲.ش). الادب العربی فی العصر العباسی، سمت، تهران.

منابع فرعی:

- ضیف، ش (۱۹۹۶م). تاریخ الادب العربی، دار المعارف، القاهرة.
- حسن، ط (۱۹۹۱م). من تاریخ الادب العربی، دار الملايين، بیروت.
- فروخ، ع (۱۹۶۹م). تاریخ الادب العربی، دار العلم، بیروت.

تاریخ ادبیات جدید

تاریخ الأدب الحديث

History of Modern Literature

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با شعر معاصر عربی و شاعران مشهور در برهه تاریخی معاصر و تحلیل و تجزیه ویژگی‌های شعری آنان
رئوس مطالب:

- عوامل پیدایش و تطور گونه‌های ادبی در این دوره؛
- بررسی عوامل سهیم در نهضت ادبی؛
- اشاره به برخی از معروف‌ترین نویسندگان این دوره در زمینه‌های مختلف نمایشنامه، داستان کوتاه، رمان؛
- اشاره به دوره‌های نهضت شعری و نثر؛
- نگاهی به ادبیات مقاومت و پایداری در فلسطین و لبنان و ادبای معروف این زمینه؛
- بررسی و تحلیل ادبای حدائثه و مابعد حدائثه و پسا استعماری.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- خفاجی، ع (۱۹۸۵م). الأدب العربی الحديث، مکتة الکلیات الازهریة، القاهرة.
- خفاجی، ع (۱۹۹۲م). دراسات فی الادب العربی الحديث و مدارس، دار الجیل، بیروت.
- فاخوری، ح (۱۹۸۷م). تاریخ الادب العربی. المکتبة البوسیة، بیروت.

منابع فرعی:

- غالی، ش (۱۹۷۰م). أدب المقاومة، دار المعارف، القاهرة.
- یاغی، ع (۱۹۷۵م). مقدمة فی دراسة الادب العربی الحديث، دائرة الثقافة والفنون، عمان.
- الجندی، ا (۱۹۶۴م). معالم الادب العربی المعاصر، دار النشر للجامعین، بی م.
- العریض، ا (۱۹۶۲م). جولة فی الشعر العربی المعاصر، دار العلم للملایین، بیروت.
- حور، م (۱۹۹۸م). فلسطین فی شعر الجواهری وقرارات فی الأدب العربی الحديث، المؤسسة العربیة للدراسات والنشر، بیروت.
- نوفل، ی ح (۲۰۰۸م). الادب الحدیق فی العالم العربی و مصادر دراسته، مکتبة لبنان، بیروت.
- السبیل، ع وآخرون (۲۰۰۲م). الأدب العربی الحديث، منشورات جامعة کمبریج.

متون ادبی فارسی قدیم

نصوص من الأدب الفارسی القديم

Persian Classical Literary Texts

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با نثر دوره دوم زبان فارسی (کلیله و دمنه)، شناخت علمی دانشجویان به آثار نویسندگان توانا و صاحب سبک فارسی کهن
رئوس مطالب:

- خوانش کلیله و دمنه و تحلیل ویژگی‌های آن؛
- خوانش و بررسی گزیده‌ای از منشآت قائم مقام؛
- خوانش و بررسی گزیده‌ای از روضه الخلد؛
- خوانش برگزیده‌ای از گلستان، متن کشف المحجوب، کشف الاسرار و مرصاد العباد را با رعایت اصول روان خوانی، و گزارشی از اندیشه‌ها و زیبایی‌های به کار رفته در آنها؛
- بررسی نمونه‌ای از نثر سیاستنامه و شناسایی و استخراج ویژگی‌های نثر قابوسنامه، سیاستنامه، سفرنامه ناصر خسرو و تاریخ بیهقی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- منشی، ن (۱۳۶۵.ش). کلیله و دمنه، به کوشش مجتبی مینوی، انتشارات امیرکبیر، تهران.
- وراوینی، س (۱۳۸۷.ش). مرزبان نامه، به کوشش دکتر خطیب رهبر، انتشارات صفی علیشاه، تهران.
- سعدی شیرازی، شیخ مصلح الدین (۱۳۷۷.ش). گلستان، به تصحیح و توضیح غلامحسین یوسفی، خوارزمی، تهران.

منابع فرعی:

- شمیسا، س (۱۳۹۶.ش). تاریخ تطور نثر فارسی، سمت، تهران.
- خیره زاده، ع ا (۱۳۷۵.ش). نثر پارسی در آینه تاریخ، شرکت سهامی انتشارات انقلاب اسلامی، تهران.
- بیهقی، ا (۱۳۹۹.ش). تاریخ بیهقی، مترجم: علی اکبر فیاض، (ویراست ۶)، هرمس، تهران.
- آل احمد، ج (۱۳۹۷.ش)، مجموعه آثار جلال ال احمد، جامه دران، تهران.

نثر معاصر فارسی

النثر الفارسی المعاصر

Contemporary Persian prose

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با پیشینه تحولات تاریخی و ادبی نثر فارسی در این دوره و تبیین ویژگی‌های سبکی آنها، نقد و تحلیل نمونه‌هایی از این آثار

رئوس مطالب:

- تاریخچه نثر معاصر؛ و معرفی نثر معاصر و دامنه آن و بررسی تطور تاریخی سیر نثر معاصر فارسی و تبیین دوره‌ها و طبقه‌بندی گونه‌ها و قالب‌های نثر معاصر فارسی و ارتباط آن با تحولات اجتماعی؛
- دهخدا پیشرو به کار زبان عامیانه در نثر، بررسی بخش‌هایی از چرند و پرند؛
- معرفی جمالزاده و بررسی نمونه‌ای از داستان‌های او؛
- معرفی محمود دولت‌آبادی؛ نقد و بررسی برخی از آثار داستانی او؛
- معرفی بزرگ علوی و صادق چوبک؛ نقد و بررسی نمونه‌ای از آثار آنان؛
- معرفی نادر ابراهیمی؛ نقد و بررسی برخی از آثار داستانی او؛
- معرفی هوشنگ مرادی کرمانی؛ نقد و بررسی یکی از داستان‌های او؛
- معرفی مصطفی مستور؛ نقد و بررسی برخی از آثار داستانی او؛
- معرفی عبدالحسین زرین کوب؛ نقد و بررسی آثار او و نثر دانشگاهی؛
- معرفی بهرام بیضایی و جایگاه او در نثر معاصر و بررسی نمونه آثار،
- نثر مدرن، (شهریار مندنی پور، زویا پیرزاد و اصغر فرهادی).

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- عبداللهیان، ح (۱۳۹۶.ش). کارنامه نثر فارسی، نشر پایا، تهران.
- یاحقی، م ج (۱۳۷۶.ش). چون سبوی تشنه، انتشارات جامی، تهران.

منابع فرعی:

- بیضایی، ب (۱۳۸۲.ش). دیوان نمایش، سیروس، تهران.
- فرهودی پور، ف (ش.۱۳۹۲). کتاب‌شناسی نقد و بررسی ادبیات داستانی معاصر، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، تهران.

شعر معاصر فارسی

الشعر الفارسي المعاصر

Contemporary Persian Poetry

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با ویژگی‌های شعر معاصر فارسی و بالا بردن قدرت تحلیل شعر، آشنایی با پیشینه تحولات تاریخی و ادبی این دوره برشمردن ویژگی‌های اشعار این دوره، نقد و تحلیل نمونه‌هایی از آثار این عصر

رئوس مطالب:

- کلیات: معرفی و بررسی اشعار شاعران از مشروطه تا انقلاب اسلامی؛
- معرفی و بررسی شعر دوره مشروطه؛
- بررسی و نقد گزیده‌هایی از شعر نسیم شمال، میرزاده عشقی و فرخی یزدی؛
- بررسی و نقد گزیده‌هایی از شعر دهخدا، لاهوتی و ادیب الممالک فراهانی؛
- بررسی و نقد گزیده‌هایی از شعر ملک الشعرا بهار، ایرج میرزا و عارف قزوینی؛
- معرفی شعر نیمایی و سرآمدان این شعر مثل نیمایا، اخوان ثالث، سهراب سپهری، کسرای، هوشنگ ابتهاج و شفیعی کدکنی؛
- معرفی شعر سپید و سرآمدان آن مثل شاملو، محمدعلی سپانلو؛
- معرفی نسل جدید شاعران پس از انقلاب اسلامی مثل سیمین بهبهانی، ساعد باقری، سهیل محمودی، فاطمه راکعی، افشین علاء و..

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- باقری، س و محمدی نیکو، م (۱۳۸۹.ش). شعر امروز، انجمن شاعران ایران، تهران.
- خلخال، ع (۱۳۷۳.ش). تذکره شعرای معاصر ایران، طهوری، تهران.
- محمدی، ح (۱۳۷۳.ش). شعر معاصر ایران: از بهار تا شهریار، ارغنون، تهران.
- صبور، د (۱۳۷۸.ش). بر کران بیکران: نگاهی به شعر معاصر فارسی (ادبیات معاصر)، سخن، تهران.

منابع فرعی:

- فرخی یزدی، م (۱۳۵۷.ش). دیوان فرخی یزدی، امیر کبیر، تهران.

- سپهری، س (۱۳۶۳.ش). هشت کتاب، طهوری، تهران.
- حقوقی، م (۱۳۶۱.ش). احمد شاملو، شعر شاملو از آغاز تا امروز، کتاب زمان، تهران.
- ایمنی، خ (۱۳۸۲.ش). شعر امروز ایران؛ برگزیده شعر چهل شاعر معاصر، نیما، تهران.
- روزبه، م ر (۱۳۸۱.ش). ادبیات معاصر ایران (شعر): درسنامه دانشگاهی، روزگار، تهران.

روش تحقیق و مآخذشناسی

منهج البحث و معرفة المصادر

Research Methods and Referencing

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با روش‌های تحقیق در علوم انسانی و مآخذ و منابع تحقیق

رئوس مطالب:

- تعریف روش تحقیق، پیدایش متدولوژی علم، طبقه‌بندی علوم، ارزش تحقیق؛
- معرفی روش‌های تحقیق علمی در علوم انسانی (روش کمی، کیفی)؛
- معرفی منابع و مآخذ شامل معجم‌ها، کتب لغت، دائره‌المعارف‌های اسلامی، مجلات تخصصی؛
- تعریف تحقیق، تحقیق بنیادی، تحقیق کاربردی، تعریف فرض و انواع آن؛
- ویژگی‌های تحقیق علمی، انتخاب موضوع تحقیق، انواع محدودیت‌ها در تحقیق؛
- تحقیق توصیفی تحلیلی، تحقیق تاریخی، تحقیق موردی و زمینه‌ای، روش‌های جمع‌آوری اطلاعات شامل مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه و فیش برداری؛
- طرز تهیه و نوشتن تحقیق کلاسی، مقاله، گزارش علمی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- مشکین فام، ب (۱۳۸۴.ش). البحث الأدبی مناهجه و مصادر، سمت، تهران.
- صینی، س ا (۱۴۱۴.ق). قواعد أساسیة فی البحث العلمی، جامعة المدینة، المدینة المنورة.

منابع فرعی

- حافظ نیا، م. ر (۱۳۷۲.ش). مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، سمت، تهران.

آشنایی با واژه‌نامه‌های عربی و کاربرد آنها

التعرف علی القوامیس العربیة واستخدامها

Introduction to Arabic dictionaries and their use

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: تخصصی	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: صرف

هدف درس:

آشنایی با انواع واژه‌نامه‌های عمومی و تخصصی و کسب مهارت در واژه‌یابی و دریافت معنی از آنها
رئوس مطالب:

۱. تعاریف و اسامی واژه‌نامه‌ها؛
۲. تاریخ نشأت و تطور واژه‌نامه‌ها و فرهنگستان‌های زبان عربی در کشورهای عربی؛
۳. اصطلاحات حوزه واژه‌شناسی: واژه، دانش‌واژه، اصطلاح، لغت، مفرده، کلمه و ترکیب، لفظ و معنی، مفهوم و مدلول، وضع، موضوع و موضوع له و مستعمل فیه، حقیقت و مجاز؛
۴. انواع واژه‌نامه‌ها: عمومی و تخصصی، یک‌زبانه و دوزبانه و چندزبانه و ترجمه شده، ریشه‌ای / اشتقاقی و الفبایی، کهن و معاصر، عربی به فارسی و فارسی به عربی، فرهنگ‌های طیفی، واژه‌نامه‌های قرآنی و حدیثی؛
۵. مقدمات لازم برای استفاده از واژه‌نامه‌ها: آشنایی با انواع اشتقاق و انواع مشتقات، صرف اسم و فعل، ابواب مجرد و مزید و معانی آن، اعلال و ادغام و تخفیف همزه، لازم و متعدی، معلوم و مجهول، مذکر و مؤنث، مفرد و مثنی و جمع؛
۶. تعبیر و رموز خاص واژه‌نامه‌ها برای معرفی: صفت فاعلی و مفعولی، لازم و متعدی، ابواب ششگانه ثلاثی مجرد، فاعل و مفعول شخصی و شیئی، مذکر و مؤنث، اعلام یا اسم‌های خاص، حروف جر مختص و مشترک، معرب و مفرس، مفردهای بدون مثنی و جمع، مثنی و جمع‌های بدون مفرد، اسم‌فعل‌ها، مضارع‌های بدون ماضی و ماضی‌های بدون مضارع، مثلث الفاء‌ها، اضداد، مؤنث‌های بدون مذکر، مذکرهای بدون مؤنث؛
۷. انواع التباس (کژتابی‌های واژگانی) در فعل و اسم، پدیده تداخل، واژگان عربی فارسی‌انگاشته و واژگان فارسی عربی‌انگاشته؛
۸. تمرین عملی برای واژه‌یابی در انواع واژه‌نامه‌ها.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- یعقوب، ا (۱۹۸۵م). المعاجم اللغویة العربیة: بدها و تطورها، دار العلم للملایین، بیروت.

- منزوی، ع (۱۳۳۷ش). فرهنگ‌نامه‌های عربی به فارسی، دانشگاه تهران، تهران.

منابع فرعی:

- مرداوی، ع م (۲۰۱۰م). مناهج التألیف المعجمی عند العرب: معاجم المعانی والمفردات، دار الثقافة، عمان.

- البدرآوی، ز (۲۰۰۹م). المعجم العربی: تطور وتاریخ فی ضوء نظریات علم الدلالة لدى المحدثین، دار الآفاق العربیة، القاهرة.
- صافی، ق (۱۳۸۵.ش). مرجع شناسی عمومی فارسی و عربی، (ویراست ۲)، سپهر سخن، تهران.
- دبیرسیاقی، م (۱۳۶۵.ش). فرهنگ‌های فارسی و فرهنگ‌گونه‌ها، اسپرک، تهران.

ترجمه خوانی

قراءة الترجمة

Translation reading

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : ندارد
نوع درس : تخصصی	حل تمرین : ندارد
	پیشنیاز : فن ترجمه ۱ و ۲

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با الگوها، روش‌ها و انتخاب‌های ترجمه‌ای مترجمان بزرگ از خلال خوانش متون ترجمه شده از عربی به فارسی.

رئوس مطالب:

- خوانش و تطبیق بخشی از قرآن و ترجمه‌های فارسی آن مانند ترجمه مشهور به تفسیر طبری، ترجمه رازی، ترجمه الهی قمشه‌ای، ترجمه گرمارودی.
- خوانش و تطبیق نمونه‌هایی از متن نهج البلاغه و ترجمه‌های آن مانند ترجمه قرن پنجم و ششم، ترجمه داریوش شاهین، ترجمه فیض الاسلام و ترجمه گرمارودی.
- خوانش و تطبیق نمونه‌ای متن صحیفه سجادیه و ترجمه آن مانند ترجمه قرن نهم، ترجمه گرمارودی و ترجمه الهی قمشه‌ای.
- خوانش و تطبیق بخشی از متن «مقامات حریری» و ترجمه آن مانند ترجمه طیبیان.
- خوانش بخشی از کتاب «الایام» طه حسین و مقایسه با ترجمه آن از خدیو جم.
- خوانش بخشی از کتاب «یوم قتل الزعیم»، از نجیب محفوظ و ترجمه آن از یوسف عزیزی بنی طرف.

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- مجموعه‌ای از مترجمان، (۱۳۶۷.ش). ترجمه تفسیر طبری، امیرکبیر، تهران.
- قرآن کریم با ترجمه گرمارودی (۱۳۹۶.ش). قدیانی، تهران.
- رازی، ا (۱۳۷۰.ش). روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، آستان قدس رضوی، مشهد.
- نهج البلاغه (۱۳۷۶.ش). ترجمه قرن ۵ و ۶، تصحیح عزیز الله جوینی، دانشگاه تهران، تهران.
- صحیفه سجادیه (۱۳۹۶.ش). ترجمه علی موسوی گرمارودی، هرمس، تهران.
- حسین، ط (۱۹۷۷.م). الایام، دارالمعارف، مصر.
- _____ (۱۳۵۰.ش). آن روزها، مترجم حسین خدیو جم، امیرکبیر، تهران.

- محفوظ، ن (۱۳۶۹.ش). روز قتل رئیس جمهور، ترجمه یوسف عزیزی بنی طرف، چکامه، تهران.

منابع فرعی

- ترجمه‌های متفاوت قرآن کریم.
- ترجمه‌های متفاوت نهج البلاغه.

دروس اختیاری

تاریخ ترجمه

تاریخ الترجمة

History of Translation

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: اختیاری	حل تمرین: دارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با تاریخ ترجمه از عربی به فارسی و برعکس
رئوس مطالب:

- قدیمی‌ترین ترجمه‌ها بین عربی و فارسی؛
- ترجمه فرهنگ ایران باستان به عربی؛
- آغاز ترجمه قرآن به فارسی؛
- اولین ترجمه‌های متون حدیث؛
- آشنایی با اولین و تأثیرگذارترین مترجمان قرآن؛
- اولین مترجمان شعر عربی به فارسی و برعکس؛
- روند پیشرفت ترجمه شعر؛
- چگونگی پیدایش ترجمه متون داستانی عربی به فارسی؛
- جایگاه ترجمه در نزد ادیبان ایرانی و عربی؛
- آشنایی با نمونه‌های برتر ترجمه متون داستانی از عربی به فارسی مثل «کلیله و دمنه» و موارد دیگر.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- آذرنوش، آ (۱۳۷۷.ش). تاریخ ترجمه از عربی به فارسی، سروش، تهران.
- آذرنگ، ع (۱۳۹۷.ش). تاریخ ترجمه در ایران، ققنوس، تهران.

منابع فرعی:

- قریشی، س م ب (۱۳۹۴.ش). درآمدی به تاریخ ترجمه، آگاه، تهران.

ترجمه فیلم

ترجمة الأفلام

Movie translation

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: اختیاری	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با بایدها و نبایدهای ترجمه فیلم، و شگردهای نگارش زیرنویس
رئوس مطالب:

- ضرورت و کارآفرینی ترجمه فیلم؛
- آشنایی مقدماتی با اصطلاحات سینمایی مثل، زیرنویس، دوبله؛
- ترجمه فیلم کودکان، انیمیشن و کارتون‌های مطرح جهان عرب مانند «بلال»؛
- ترجمه فیلم‌های مطرح سینمای مصر و شمال آفریقا مانند: «اسما»؛
- ترجمه فیلم‌های موفق سینمای فلسطین و شام مانند: «هلاً وین نروح»، «شجرة الليمون»؛
- ترجمه فیلم‌های مطرح سینمای کشورهای حاشیه خلیج فارس مانند «واجده».

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- نمونه فیلم‌های مطرح کشورهای عربی که در رئوس مطالب ذکر گردید.

منابع فرعی:

- لیزلی، ج (۱۹۷۲م). أسس صناعة السينما، ترجمه سعد عبدالرحمن، الهيئة المصرية للكتاب، قلج.

دلالت و معناشناسی

علم الدلالة

semantics

تعداد واحد عملی: ندارد	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: ندارد	نوع درس: اختیاری
پیشنیاز: ندارد	

هدف درس:

بررسی نظریه‌ها و مکاتب معناشناختی و آشنایی با جایگاه علم معناشناسی در ترجمه

رئوس مطالب:

- پیدایش زبان ارتباط بین لفظ و معنا؛
- نقد تعاریف و بازشناسی موضوعات و اهداف علم معناشناسی؛
- رابطه معنا با لایه‌های دیگر زبان (لایه‌های صوتی، صرفی، نحوی و معجمی)؛
- واحد معنایی (متن، جمله، واژه، تکواژه)؛
- نقش همنشینی و جانشینی در معناسازی
- انواع معنا (اساسی، مرکزی، عرضی، مجازی، مشترک، متضاد)؛
- نظریه‌های معناشناسی نوین؛
- تغییر معنا (انتقال معنا، انحطاط معنا، تکامل معنا).

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
دارد	دارد	دارد	ندارد

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- صفوی، ک (۱۳۹۷.ش). درآمدی بر معناشناسی، سوره مهر، تهران.

منابع فرعی:

- مزبان، ع ح (۱۳۹۷.ش). درآمدی بر معناشناسی در زبان عربی، مترجم: فرشید ترکاشوند، سمت، تهران.
- الدایه، ف (۱۹۹۶م). علم الدلالة العربی، دارالفکر، دمشق.

دستور تطبیقی

النحو المقارن

Comparative Grammar

تعداد واحد عملی: ندارد	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: ندارد	نوع درس: اختیاری
پیشنیاز: صرف و نحو	

هدف درس:

آشنایی با وجوه اشتراک و افتراق دستور زبان سنتی عربی و فارسی در راستای ترجمه عربی به فارسی و بالعکس
رئوس مطالب:

- مباحث مقدماتی (تعریف دستور مقابله‌ای و تطبیقی، تفاوت‌های ماهوی دستور زبان عربی و فارسی، پیدایش و تطور دستور در زبان عربی و فارسی)؛
- مباحث دستوری اسم (معرفه و نکره، مفرد و جمع، مذکر و مؤنث، ضمیر، موصول، شرط و استفهام، ساده و مرکب، جامد و مشتق، مصدر و اسم مصدر، صفت فاعلی، صفت مفعولی، صفت نسبی، صفت عالی و تفضیلی، صفت شمارشی و عدد، اضافه و انواع آن، ندا، قید و انواع آن، مبتدا و خبر، فاعل و نائب فاعل)؛
- مباحث دستوری فعل (وجه و اعراب فعل، فعل و زمان آن، تام و ناقص، افعال کمکی، مرکب و مزید، لازم و متعدی، معلوم و مجهول، اسم فعل)؛
- مباحث دستوری حرف (حروف اضافه و جر، متمم، متعلق، حروف ربط)؛
- مباحث دستوری جمله (انواع جمله و نقش آنها).

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- حلمی، ا ک (۱۹۹۳م). مقارنه بین النحو العربی و النحو الفارسی، ذات السلاسل، الکویت.
- شرتونی، ر (۱۹۶۸م). مبادئ العربیه. دار المشرق، بیروت.
- شریعت، م ج (۱۳۷۶ش). دستور ساده زبان فارسی همراه با تجزیه و ترکیب، اساطیر، تهران.

منابع فرعی:

- ارژنگیان، م (۱۳۵۷ش). التلیق در فن صرف کردن کلمات عربی توأم با دستور زبان فارسی، دار الکتاب للطباعة والنشر، قم.
- خیام‌پور، ع (۱۳۸۶ش). دستور زبان فارسی، ستوده، تبریز.
- رئیس‌السادات، م (۱۳۹۴ش). آموزش زبان: مقایسه کامل دستور زبان فارسی، انگلیسی، عربی، نشر میهن، تهران.
- طبیبیان، ح (۱۳۸۷ش). برابره‌های دستوری در عربی و فارسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران.
- وفایی، ع (۱۳۹۱ش). دستور تطبیقی (فارسی عربی)، سخن، تهران.

آشنایی با اندیشه‌های عربی معاصر

التعرف على الأفكار العربية المعاصرة

Introduction to modern Arabic thought

تعداد واحد عملی: ندارد	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: ندارد	نوع درس: اختیاری
پیشنیاز: ندارد	

هدف درس:

شناخت اندیشه‌های معاصر عربی در حوزه‌های: دینی، فلسفی، سیاسی، ادبی، فرهنگی و اقتصادی جهت تعامل مناسب تر و راحت تر با فرهنگ و اندیشه عربی در ترجمه کتبی و شفاهی.

رئوس مطالب:

- فرهنگ و اندیشه عربی معاصر؛
- سنت و تجدد در اندیشه عربی معاصر؛
- فرهنگ قومی و ویژگی‌های منطقه ای؛
- عقلانیت و روح انتقادی؛
- بحران فکری عربی معاصر؛
- شرایط کنونی آموزش و فرهنگ در کشورهای عربی؛
- طرح تمدن عربی و چالش‌های فکری آینده؛
- عوامل گسست اندیشه عربی معاصر؛
- عناصر پست مدرنیسم و نقد آن.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- الجابری، م ع (۱۹۹۰م). اشکالیات الفكر العربی المعاصر، (ویراست ۲)، مرکز دراسات الوحدة العربیة، بیروت.

منابع فرعی:

- اندیشه سیاسی معاصر در جهان عرب از قرارداد پارسا روویتز تا قرار داد غزه، (۱۳۸۱.ش). اریحا، ناشر مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه، تهران.

آشنایی با لهجه عربی مصری

التعرف على اللهجة العربية المصرية

Introduction to Egyptian Arabic dialect

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: اختیاری	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با لهجه عربی مصری، و تاریخ و خواستگاه جغرافیایی و وزن آن در لهجه‌های عربی معاصر و کسب مهارت در حد فهم مکالمات ساده.

رئوس مطالب:

- خاستگاه جغرافیایی لهجه عربی مصری؛
- ویژگی‌های صوتی لهجه عربی مصری؛
- ویژگی‌های صرفی لهجه عربی مصری؛
- ویژگی‌های نحوی لهجه عربی مصری؛
- وزن لهجه عربی مصری در میان لهجه‌های عربی معاصر.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- سلیمان، ع (۲۰۰۶م). اللهجة المصرية بين التراث والمعاصرة، الهيئة المصرية العامة للكتاب، القاهرة.
- فکری، م (۱۳۸۸.ش). شذی الحیاة، کانون زبان، تهران.

منابع فرعی:

- انتخاب فایل‌های صوتی، فیلم‌های کوتاه توسط استاد محترم جهت آموزش لهجه مصری.
- Woidich, M, Nasr, R H (۲۰۱۵). Kullu Tamam! An Introduction to Egyptian Colloquial Arabic, Cairo Press, New York.

ادبیات تطبیقی

الأدب المقارن

Comparative Literature

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: اختیاری	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با ادبیات تطبیقی بین زبان عربی و فارسی

رئوس مطالب:

- کلیات مربوط به ادبیات تطبیقی (تعریف، دیرینه شناسی، تاریخچه؛ اهمیت ادبیات تطبیقی)؛
- ارتباط دیرینه دو زبان فارسی و عربی؛
- تبیین تأثیر و تأثر دو ادبیات عربی و فارسی در دوره‌های قبل و در دوره معاصر؛
- آشنایی با مکاتب ادبیات تطبیقی مانند المدرسه الفرنسیه، المدرسه الامریکیه، المدرسه السلافیه؛
- تحلیل نمونه آثار مختلف با مضامین مشترک در دو ادبیات عربی و فارسی و بررسی و مقایسه میزان تأثیر و تأثر (کلیله و دمنه ابن المقفع، هزار و یک شب؛ مقامات عربی؛ رساله الغفران؛ قصه حی بن یقظان؛ لیلی و مجنون؛ موشحات؛ یوسف وزلیخا؛ شهرزاد؛ سفرنامه‌ها)؛
- تحلیل موضوعات مختلف مشترک در آثار ادیبان و شاعران معاصر در دو ادبیات عربی و فارسی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- جمعه، ح (۱۹۹۱م). مرایا للالتقاء والارتقاء بین الأدبین العربی والفرسی، اتحاد الکتب العرب، دمشق .
- سعید جمال الدین، م (۱۳۸۹.ش). الأدب المقارن: دراسات تطبیقیه فی الأدبین العربی والفرسی؛ ادبیات تطبیقی : پژوهشی تطبیقی در ادبیات عربی و فارسی، برگردان و تحقیق: سعید حسام پور و حسین کیانی، دانشگاه شیراز، شیراز.
- دودپوتا، ع م (۱۳۸۲.ش). تأثیر شعر عربی بر تکامل شعر فارسی، ترجمه سیروس شمیسا، صدای معاصر، تهران .

منابع فرعی:

- نداء، ط (۱۹۹۱م). الأدب المقارن، دار النهضة العربیه، بیروت.
- هلال، م غ (۱۹۷۸م). الأدب المقارن، نهضة مصر للطباعة والنشر والتوزیع، القاهرة.
- صفا، ذ (۱۳۸۱.ش). گنج سخن و گنجینه سخن؛ به کوشش سید محمد ترابی، ققنوس، تهران.
- دامادی، م (۱۳۷۹.ش). مضامین مشترک در ادبیات فارسی و عربی؛ دانشگاه تهران، تهران.

- ریاحی، م ا (۱۳۶۹ ش). تأثیر ادب عثمانی در ادبیات جدید فارسی: (زبان و ادب فارسی در قلمرو عثمانی)؛ پاژنگ، تهران.
- سجادی، ج (۱۳۶۹ ش). نقد تطبیقی ادبیات ایران و عرب؛ شرکت مؤلفان و مترجمان ایران، تهران.

آشنایی با ترجمه ماشینی

التعرف على الترجمة الآلية

Introduction to Machine Translation

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: ندارد
نوع درس: اختیاری	حل تمرین: ندارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با ترجمه‌ی ماشینی، روش‌ها و چالش‌های آن
رئوس مطالب:

- مقدمه‌ای بر پردازش زبان طبیعی؛
- آشنایی با کاربردهای هوش مصنوعی در پردازش زبان طبیعی؛
- تاریخچه‌ی ترجمه‌ی ماشینی؛
- کاربردهای ترجمه‌ی ماشینی؛
- رویکردهای مختلف ترجمه‌ی ماشینی؛
- نرم‌افزارها و سایت‌های ترجمه‌ی ماشینی؛
- ارزیابی ترجمه‌ی ماشینی؛
- آینده و چالش‌های ترجمه‌ی ماشینی.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: ندارد

منابع اصلی:

- Koehn, Philipp. Statistical machine translation. Cambridge University Press. ۲۰۰۹.

- السرحانی، ع ی (۲۰۱۵م). الترجمة الآلية، مؤتمر اللغة العربية وأدائها، نظرة معاصرة، كيرالا.
- طالبی، ف (۲۰۰۸م)، إشكالية حدود الترجمة الآلية، رسالة الماجستير، جامعة منتوري، الجزائر.

منابع فرعی:

- موسوی میانگاه، ط (۱۳۸۶.ش). درآمدی بر ترجمه ماشینی، یلدا قلم، تهران.
- Machine Translation: From Real Users to Research. (۲۰۰۴) , ۶th Conference of the Association for Machine Translation in the Americas, AMTA, Washington .

پیوست

علت بازنگری برنامه درسی:

اتمام مهلت مقرر در نظام آموزشی؛ قدیمی بودن برخی منابع و عدم پاسخگویی به نیازهای روز؛ کاربردی نبودن برخی واحدها و لزوم تغییر آنها به منظور همگامی با نیاز دانشجویان؛ تمرکز بیشتر بر مهارت‌های زبانی و ترجمه‌ای و کاهش میزان واحدهای غیر کاربردی از دلایل مهم بازنگری برنامه درسی حاضر هستند. سرفصل حاضر بازنگری سرفصل دروس کارشناسی مترجمی زبان عربی مصوبه هشتصد و بیست و پنجمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مؤرخ ۹۱/۱۲/۲۰ است.

۱. جدول تطبیقی دروس تخصصی :

امضاء	توضیحات	استاد بازنگری کننده درس	دروس جدید		دروس قدیم		نام درس
			تعداد واحد		تعداد واحد		
			نظری	عملی	نظری	عملی	
	منابع به روز رسانی شده، و بر غنای رئوس مطالب افزوده شده است.	د. کرمی	۲		نگارش ۱	۲	نگارش ۱
	منابع به روز رسانی شده، و بر غنای رئوس مطالب افزوده شده است.	د. کرمی	۲		نگارش ۲	۲	نگارش ۲
	منابع به روز رسانی شده، و بر غنای رئوس مطالب افزوده شده است.	د. کرمی	۲		نگارش ۳	۲	نگارش ۳
	منابع به روز رسانی شده، و بر غنای رئوس مطالب افزوده شده است.	د. کرمی	۲		آزمایشگاه ۱	۲	آزمایشگاه ۱
	منابع به روز رسانی شده، و بر غنای رئوس مطالب افزوده شده است.	د. کرمی	۲		آزمایشگاه ۲	۲	آزمایشگاه ۲
	منابع به روز رسانی شده، و بر غنای رئوس مطالب افزوده شده است.	د. کرمی	۲		آزمایشگاه ۳	۲	آزمایشگاه ۳
	منابع به روز رسانی شده، و بر غنای رئوس مطالب افزوده شده است.	د. کرمی	۲		گفت و شنود ۱	۲	گفت و شنود ۱
	منابع به روز رسانی شده، و بر غنای رئوس مطالب افزوده شده است.	د. کرمی	۲		گفت و شنود ۲	۲	گفت و شنود ۲
	منابع به روز رسانی شده، و بر غنای رئوس مطالب افزوده شده است.	د. کرمی	۲		گفت و شنود ۳	۲	گفت و شنود ۳
	با توجه به اهمیت این درس، دو واحد دیگر در	د. کرمی	۲		گفت و شنود ۴		-

دانشکده زبان‌های خارجی
گروه زبان و ادبیات عربی

	نظر گرفته شد.						
	عنوان در سرفصل قدیم کلی و عام بود. لذا مقرر شد در سرفصل جدید نام مبحث اصلی در عنوان درس ذکر شود و صرف و نحو هم از یکدیگر جدا شود.	د. نجفی		۲	صرف فعل	۲	صرف و نحو کاربردی با گرایش ترجمه ۱
	علاوه بر به روز رسانی، منابع، مباحث صرف اسم به صورت جداگانه ارائه شده است.	د. نجفی/د. نصیری		۲	صرف اسم	۲	صرف و نحو کاربردی با گرایش ترجمه ۲
	علاوه بر به روز رسانی، منابع، مباحث مرفوعات نحو به صورت جداگانه ارائه شده است.	د. نجفی/د. نصیری		۲	نحو کاربردی (مرفوعات)	۲	صرف و نحو کاربردی با گرایش ترجمه ۳
	با توجه به تعداد زیاد مباحث قسمت منصوبات، مقرر شد چهار واحد به این قسمت از نحو اختصاص یابد.	د. نجفی/د. نصیری		۲	نحو کاربردی (منصوبات ۱)	۲	صرف و نحو کاربردی با گرایش ترجمه ۴
	با توجه به تعداد زیاد مباحث قسمت منصوبات، مقرر شد چهار واحد به این قسمت از نحو اختصاص یابد.	د. نجفی/د. نصیری		۲	نحو کاربردی (منصوبات ۲)	۲	صرف و نحو کاربردی با گرایش ترجمه ۵
	علاوه بر به روز رسانی، منابع، مباحث مجرورات نحو به صورت جداگانه ارائه شده است.	د. نجفی/د. نصیری		۲	نحو کاربردی (مجرورات و توابع)	۲	صرف و نحو کاربردی با گرایش ترجمه ۶
	با توجه به اهمیت و ضرورت آشنایی دانشجویان با انواع لهجه ها، چند واحد به آشنایی با لهجه های	د. خاقانی		۲	آشنایی با لهجه کشورهای عربی حوزه خلیج فارس	۲	صرف و نحو کاربردی با گرایش ترجمه ۷

دانشکده زبان‌های خارجی
گروه زبان و ادبیات عربی

	مختلف اختصاص یافت.						
	عنوان حاضر تاریخ ادبیات دوره نهضت و معاصر را در برگرفته و شامل شعر و نثر است.	د. گنجی	۲	تاریخ ادبیات جدید	۲	تاریخ ادبیات و متون دوره معاصر ۱ (نثر)	
	با توجه به اهمیت نثر دوره معاصر و انواع مختلف آن، درس جداگانه‌ای به آن اختصاص داده شد.	د. اصلانی	۲	ترجمه نثر معاصر	۲	تاریخ ادبیات و متون دوره معاصر ۲ شعر	
	سعی شد مباحث تاریخ ادبیاتی کاهش یافته، و مباحث بیشتر کاربردی شده و به بحث ترجمه متون اختصاص یابد.	د. عابدی	۲	ترجمه شعر قدیم	۲	تاریخ ادبیات و متون دوره اسلامی و اموی	
	با توجه به اهمیت شعر دوره معاصر، درس جداگانه‌ای به آن اختصاص داده شد.	د. میرزایی	۲	ترجمه شعر معاصر		-	
	منابع به روز رسانی شده، و بر موضوع ویراستاری به دلیل نقش آن در ارائه ترجمه خوب، تأکید شده است.	د. ابن الرسول	۲	آیین نگارش و ویرایش فارسی	۲	آیین نگارش و ویرایش فارسی	
	عنوان حاضر مناسب تر است؛ چه دانشجویان با انواع واژه‌نامه (شامل فرهنگ لغت و فرهنگ اصطلاحات و...) آشنا می‌شود.	د. ابن الرسول	۲	آشنایی با واژه‌نامه‌ها و کاربرد آنها	۲	آشنایی با فرهنگ لغت و کاربرد آنها	
	با توجه به کثرت مباحث فن ترجمه چهار واحد به آن اختصاص یافت.	د. عابدی	۲	فن ترجمه ۱	۲	فن ترجمه و نظریه‌های آن	
	با توجه به کثرت مباحث فن ترجمه چهار واحد به آن اختصاص یافت.	د. عابدی	۲	فن ترجمه ۲		-	

دانشکده زبان‌های خارجی
گروه زبان و ادبیات عربی

روش تحقیق و مأخذ شناسی	۲	روش تحقیق و مأخذ شناسی	۲	د. گنجی/ د. نصیری	منابع به روز رسانی شده، و بر غنای رئوس مطالب افزوده و نیز بر آشنایی دانشجویان با انواع منابع تحقیقی در حوزه ترجمه تأکید شده است.
علوم بلاغت ۱ معانی	۲	علوم بلاغت (معانی)	۲	د. نجفی	به دلیل اهمیت مباحث معانی در ترجمه، این درس به مباحث همین بخش از بلاغت اختصاص یافت.
علوم بلاغت بیان و بدیع	۲	بلاغت تطبیقی	۲	د. خاقانی	با توجه به اهمیت آشنایی دانشجو با مباحث بلاغت به شکل تطبیقی و نیز ضرورت مباحث زیبایی‌شناختی که در بیان و بدیع مطرح می‌شود، بلاغت تطبیقی در نظر گرفته شد.
تاریخ ادبیات و متون دوره اندلس	۲	-	۲	--	مباحث این درس می‌تواند در ضمن تاریخ ادبیات قدیم مطرح شود. و لذا حذف گردید.
تاریخ ادبیات و متون دوره عباسی	۲	تاریخ ادبیات قدیم	۲	د. عابدی	ضمن تغییر عنوان به عنوان عام تر، منابع و رئوس مطالب نیز تغییر یافت. سرفصل جدید دوره های مختلف تاریخی را در بر میگیرد.
ترجمه متون دینی (قرآن کریم)	۲	ترجمه قرآن کریم	۲	د. عابدی	ضمن تغییر عنوان و به روز رسانی منابع، بر غنای محتوا افزوده شد.
بررسی ترجمه‌های دینی معاصر	۲	-			این درس، به نوعی در سرفصل درس ترجمه قرآن کریم گنجانده شد.

دانشکده زبان‌های خارجی
گروه زبان و ادبیات عربی

برای یکسان‌سازی عناوین دروس، و به جهت اهمیت دو زبانه بودن، عنوان ترجمه متون رسانه‌ای از فارسی به عربی و نیز بالعکس در نظر گرفته شد.	د. اصلانی		۲	ترجمه متون رسانه‌ای (سیاسی) از عربی به فارسی		۲	ترجمه متون سیاسی از عربی به فارسی و بالعکس
با توجه به اهمیت متون سیاسی، و نیاز جامعه به فارغ‌التحصیلات توأمند در این حوزه، این نوع متون در دو بخش عربی به فارسی و بالعکس در دو عنوان درس تعریف شد.	د. اصلانی		۲	ترجمه متون رسانه‌ای (سیاسی) از فارسی به عربی		۲	ترجمه متون رسانه‌ای و فیلمنامه‌ها از عربی به فارسی و بالعکس
منابع به روز رسانی شده و بر غنای محتوای سرفصل افزوده شد.	د. میرزایی / د. نجفی		۲	آشنایی با اوضاع معاصر کشورهای عربی		۲	آشنایی با اوضاع معاصر کشورهای عربی
با توجه به اهمیت متون پزشکی، در کنار متون ورزشی آورده شد تا به آن پرداخته شود.	د. اصلانی		۲	ترجمه متون رسانه‌ای (پزشکی و ورزشی)		۲	ترجمه متون ورزشی از عربی به فارسی و بالعکس
به دلیل اهمیت متون حقوقی، نه تنها سرفصل کم‌توان حقوقی مکاتبات و اسناد جداگانه در نظر گرفته شد، بلکه دو واحد درسی دیگر نیز در این قسمت آورده شد.	د. اصلانی		۲	ترجمه متون حقوقی از عربی به فارسی		۲	ترجمه متون نظامی از عربی به فارسی و بالعکس
ضمن تغییر عنوان، منابع به روز رسانی شده و بر غنای سرفصل افزوده شد.	د. عابدی		۲	ترجمه نثر ادبی قدیم		۲	ترجمه متون ادبی (نثر فنی، جدید و قدیم)
با توجه به گستردگی ادبیات فارسی معاصر در دو حوزه شعر و نثر، دو واحد	د. گنجی		۲	نثر معاصر فارسی		۲	آشنایی با متون ادب فارسی معاصر ۱

دانشکده زبان‌های خارجی
گروه زبان و ادبیات عربی

	جداگانه برای هر یک از متون شعری و نثری در نظر گرفته شد.						
	با توجه به گستردگی ادبیات فارسی معاصر در دو حوزه شعر و نثر، دو واحد جداگانه برای هر یک از متون شعری و نثری در نظر گرفته شد.	د. گنجی		۲	شعر معاصر فارسی		۲ آشنایی با متون ادب فارسی معاصر (۲) بعد از انقلاب
	ضمن تغییر عنوان، منابع و محتوای سرفصل به روزرسانی شد.	د. محمدی		۲	متون ادبی فارسی قدیم		۲ آشنایی با متون ادب فارسی قدیم
	با توجه به اهمیت این متون و نیز نیاز بازار کار، نه تنها عنوان تغییر کرد بلکه دو درس جداگانه برای ترجمه فارسی به عربی و بالعکس آن در نظر گرفته شد.	د. نصیری		۲	ترجمه متون اقتصادی بازرگانی از عربی به فارسی		۲ ترجمه متون علمی از عربی به فارسی و بالعکس
	با توجه به اهمیت این متون و نیز نیاز بازار کار، نه تنها عنوان تغییر کرد بلکه دو درس جداگانه برای ترجمه فارسی به عربی و بالعکس آن در نظر گرفته شد.	د. نصیری		۲	ترجمه متون اقتصادی بازرگانی از فارسی به عربی		۲ ترجمه متون اقتصادی از عربی به فارسی و بالعکس
	ضمن تغییر عنوان، منابع و محتوای سرفصل به روزرسانی شد. متون حدیث، ادعیه را نیز در بر می‌گیرد.	د. ابن الرسول		۲	ترجمه متون حدیث و نهج البلاغه		۲ ترجمه متون دینی (۲) نهج البلاغه و دعا
	محتوای این درس، در دروس دیگر گنجانده شد.				-		۲ ترجمه متون ادبی (۲) (شعر)
	ضمن تغییر عنوان، منابع و	د. میرزایی		۲	ترجمه		۲ ترجمه شفاهی ۱

دانشکده زبان‌های خارجی
گروه زبان و ادبیات عربی

	محتوای سرفصل به روزرسانی شد.				شفاهی (عربی به فارسی) (فارسی)			(عربی به فارسی)
	ضمن تغییر عنوان، منابع و محتوای سرفصل به روزرسانی شد.	د. میرزایی		۲	ترجمه شفاهی (فارسی به عربی)		۲	ترجمه شفاهی ۲ (فارسی به عربی)
	ضمن تغییر عنوان، منابع و محتوای سرفصل به روزرسانی شد.			۲	ترجمه متون ادبی (نمایشنامه داستان)		۲	ترجمه متون ادبی ۳ (نمایشنامه داستان)
	با توجه به اهمیت متون حقوقی، دو درس جداگانه برای عربی به فارسی و بالعکس آن در نظر گرفته شد.	د. اصلانی		۲	ترجمه متون حقوقی از فارسی به عربی		۲	ترجمه متون حقوقی از عربی به فارسی و بالعکس
	با توجه به اهمیت آشنایی دانشجویان با متون انگلیسی، چهار واحد به زبان تخصصی اختصاص یافت.	د. ابن الرسول		۲	زبان تخصصی ۱		۲	زبان تخصصی
	با توجه به اهمیت آشنایی دانشجویان با متون انگلیسی، چهار واحد به زبان تخصصی اختصاص یافت.	د. ابن الرسول		۲	زبان تخصصی ۲			-
	ضمن تغییر عنوان، منابع و محتوای سرفصل به روزرسانی شد.	د. خاقانی		۲	کلیات زبان شناسی		۲	فقه اللغة العربیة
	به دلیل کاربردی بودن و اهمیت زیاد این نوع متون، چهار واحد به آن اختصاص یافت.	د. نجفی		۲	ترجمه متون مکاتبات و اسناد اداری از عربی به فارسی		۲	ترجمه متون مکاتبات و اسناد اداری از عربی به فارسی و بالعکس
	به دلیل کاربردی بودن و اهمیت زیاد این نوع متون، چهار واحد به آن اختصاص یافت.	د. نجفی		۲	ترجمه متون مکاتبات و اسناد اداری از فارسی به عربی		۲	ترجمه متون تاریخی جغرافیای از عربی به فارسی و بالعکس

رئوس مطالب این درس، در درس متون قدیم گنجانده شده است.				-		۲	تاریخ ادبیات و متون دوره جاهلی
با توجه به تبعات و مشکلات ناشی از ارائه این درس، حذف گردید. و درس ترجمه خوانی در نظر گرفته شد.	د. ابن الرسول		۲	ترجمه خوانی		۲	کارورزی
با توجه به ضرورت آشنایی دانشجویان با لهجه‌های مختلف عربی، چندین واحد در این راستا تعریف شد، و لهجه شامی به عنوان درس تخصصی در نظر گرفته شد.	د. میرزایی		۲	آشنایی با لهجه‌های عربی شامی		۲	پروژه
			۱۰۶	جمع		۱۰۶	جمع

۲. جدول تطبیقی دروس اختیاری:

امضاء	توضیحات	استاد بازنگري کننده درس	دروس جديد		دروس قديم		نام درس
			تعداد واحد		تعداد واحد		
			نظري	عملي	نظري	عملي	
	با توجه به ضرورت آشنایی با تاريخ علم در هر رشته ای، این عنوان جديد در نظر گرفته شد. وانگهی تاريخ نهضت ها در درس آشنایی با کشورهای عربی گنجانده شده است.	د. رحیمی		۲		۲	تاريخ تطبیقی نهضت‌های کشورهای عربی در صد سال اخیر
	با توجه به اینکه زیبایی‌شناسی قرآن در دروس مختلف بررسی می‌شود، ترجمه فیلم جایگزین آن درس شد.	د. رحیمی		۲		۲	زیبایی‌شناسی زبان قرآن
	با توجه به ضرورت آشنایی دانشجویان این رشته با دستور تطبیقی , درسی با این عنوان تعریف گشت.	د. ابن الرسول				۲	کاربرد زبان شناسی در نحو
	منابع به روزرسانی شده و بر غنای رئوس مطالب اضافه شد.	د. نصیری / د. خاقانی		۲		۲	دلالت و معنا شناسی
	بلاغت در درس بلاغت بررسی شده، و متون دینی نیز در چنین عنوان درسی دیگر مورد کنکاش و بررسی قرار می‌گیرند. وانگهی با توجه به پیشرفت تکنولوژی در			۲		۲	بلاغت کاربردی با رویکرد متون دینی

دانشکده زبان‌های خارجی
گروه زبان و ادبیات عربی

	زمینه ترجمه درس آشنایی با ترجمه ماشینی از ضروریات است که باید دانشجویان این رشته با آن آشنا شوند.						
	با توجه به ضرورت آشنایی دانشجویان با لهجه‌های مختلف عربی، چندین واحد در این راستا تعریف شد، و لهجه مصری به عنوان درس تخصصی در نظر گرفته شد.	د. میرزایی		۲	آشنایی با لهجه‌های عربی (مصری)		۲ آشنایی با لهجه‌های عربی معاصر
	با توجه به درس کارگاه ترجمه، که ترجمه همزمان را نیز در بر دارد، این عنوان درس حذف شد.				-		۲ ترجمه همزمان ۱ از عربی به فارسی
	با توجه به درس کارگاه ترجمه، که ترجمه همزمان را نیز در بر دارد، این عنوان درس حذف شد.				-		۲ ترجمه همزمان ۲ از فارسی به عربی
	منابع به روزرسانی شده و بر غنای رئوس مطالب اضافه شد.	د. میرزایی		۲	آشنایی با اندیشه‌های عربی معاصر		۲ آشنایی با اندیشه‌های عربی معاصر
	منابع به روزرسانی شده و بر غنای رئوس مطالب اضافه شد.	د. اشراقی		۲	ادبیات تطبیقی		۲ ادبیات تطبیقی
				۱۶			۲۰ جمع